

Új Város

**A KÖLCSÖNÖS
FÜGGŐSÉG
NAPJA**

A béke reménye

**Háborúk, katasztrófák, terrorizmus:
Felszólítás az egyetemes testvériségre**

A december 5-i népszavazás és annak eredménye határon innen és túl sokakat foglalkoztatott. Az alábbiakban egy személyes hangú levélből idézünk:

„...Nem tudom, ki a szerencsétlenebb ebben a helyzetben: a magyarországi magyarság, vagy a határon túli... Tudjátok a mondást, nem az a legény, aki üt, hanem aki állja! Döbbenetes, hogy most már szabadon és senkitől nem kényszerítve azonosultunk azzal, amiről 90 éven át próbáltuk elhinni, hogy szégyenletes igazságtalanság, de majd eljön a jóvátétel pillanata – legálább erkölcsileg és lélekben. Trianonért – ha szégyelljük is – megvolt a belső vigasztunk: nem rajtunk múltot, ránk volt kényszerítve. Most??? Ha ilyen a nemzetem, akkor is az enyém és megpróbálom ilyenként szeretni. Ha ennyire süllyedt a közömbösségben, a félrevezethetőségben és a saját kis egyéni érdekekhez való buta ragaszkodásban, ez azt jelenti, hogy nagyobb szüksége van szeretetre, mint bármikor. No ennyit akartam írni, de azért a lelkesedésem a magyarságért töretlen, a forrás, ahonnan táplálkozom-táplálkozunk, kiapadhatatlan!

Szeretettel:

Laczkó Csaba – Kolozsvár

LEVÉLVÁLTÁS A NÉPSZAVAZÁS KAPCSÁN

A népszavazás eredménye sokakat elkeserített. Van egyáltalán valami pozitív a történetekben?

Két igen fontos, részben az egész magyarságot érintő alulról jövő kezdeményezés nem tudta az országgyűlést kötelező érvénnyel lépésre kényszeríteni. Ezzel szemben igen fájó módon újabb bizonyítást nyert társadalmunk megosztottsága, hogy nem értjük egymást, hogy a közjót hangoztatva széthúzunk. Pontosan ebben találhatjuk meg e népszavazás

leginkább mihozzánk szóló üzenetét. Jézus azért jött közénk, hogy bennünket, embereket, mind egyetlen családban egyesítsen. A szeretet természeténél fogva egyesít. Ezért vette magára nyomorúságainkat, és így nyitotta meg számunkra az Atyával való szeretetközösséget.

Nekünk is magunkra kell tudni venni saját népünk megosztottságát. Igent mondván erre a sebünkre, szeretettel megnyílván a másként gondolkodók felé, egy kicsit hasonlónak válhatunk Mesterünkhöz. Ő mellettünk lesz, hiszen sokszor megtapasztalhattuk már, hogy Ő kinyilatkoztatja magát, ha szeretünk. Ő, a Feltámadott, a Béke Istene halkan, csendben, de szüntelenül építi országát közöttünk. Rajtunk áll, meghalljuk-e hívását, és társául szegődünk-e? Ővele megérthetjük felebarátaink félelmeit és aggályait is. Egyedül a szeretet képes oldani a meg nem értettség görcseit, feltárni a szívek rejtett szándékát és az igazságban egyesíteni őket.

Mienk a környező népek körében élő magyarság csalódottsága is. Honfitársak vagyunk a szó szoros értelmében, amin semmilyen emberi manipuláció nem tud változtatni.

Nem várhatunk arra, hogy mások lépjenek helyettünk, meg kell tanulnunk elsőként szeretni!

Ha van fülünk a hallásra, ez a népszavazás valóban "sorsdöntő" változást hozhat bennünk és közöttünk!

Vizsolyi László

– a szerkesztőség munkatársa

TANÍTÁS KÖZBEN

A gazdasági megszorító intézkedések következtében (ugyan, mit fog ez segíteni az államháztartás deficitjén?) rengeteg az óráim, ráadásul némelyikre nem is nagyon tudok felkészülni, csak úgy röptében ka-

pom meg a csoportot a kolleganómtól, néhány javaslattal a folytatásra.

Most is láttam, hogy így favágás lesz ugyanabban a csoportban a négy óráim. Elsütöttem már mindenféle puskaopt, mégis jött a favágás. Ezek a diákok kelet-európaiak. Hozzá vannak szokva, hogy úgy bánnak velük, mint a bányalovakkal. Nem is tiltakoznak. Az én gyerekeimmel is így volt.

Eszembe jut két mai magyar író, akik különböző formában megfogalmazták: az áldozatok maguk is építik a rendszert, amely elpusztítja őket.

Akkor most én is építem a rendszert? – villan át az agyamon. Nem! Eszembe jut sok pillanat, amikor Istent kértem, mondja meg, mit csináljak a következő percekben, és jött egy ötlet. Talán csak pár perc erejéig. Aztán, ha kérem, esetleg még egy. Vagy kis erő, hogy valamit másképpen tegyek – és már tudunk mosolyogni egymásra. A rendszert Isten tudja megváltoztatni. Engem is felhasználni.

Régebben az emberek forradalmakat robbantottak ki, de kiderült, hogy többet ártnak, mint használnak. Az utánuk következő retorziók iszonyatos áldozatokkal jártak. Az oly nagyon ünnepezt '48-ról Széchenyi naplójában azt írta: vége mindennek. Mert ő fel tudta mérni a realitásokat. Sok ember most nem tudja, hogy miben reménykedhet, a kilátástalanság elől munkába, alkoholba, fogyasztásba menekül, kábítószerekhez folyamodik, mert nem ismeri, vagy nem igazán ismeri Jézust.

Mi a közösségi lelkiségben kapott ajándékainkat úgy is kamatoztathatjuk, ha hisszük, hogy az élet legkülönbözőbb helyzetekben eljuthatunk a világhosszra. Hogyha szeretjük azt, aki mellettünk áll, és ez a szeretet arra sarkall, hogy ne törődjünk bele a sötétségbe.

Együtt kell folytatnunk azt a békés forradalmat, ami az életet is adni kész döntések, majd cselekedetek rejtett hősiességét kéri. Próbáljuk megérteni, hogy mit tehetünk érte.

Arany Krisztina – Budapest

Michèle Zanacchi

Új Város

Közéleti kiadvány ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja (www.fokolare.hu)

Kiadja: Új Város Alapítvány 1163 Budapest, Galgahévíz u. 45. Számjelmű: 11705008-20434836

Felelős kiadó: Tóth Ilona

Szerkesztőségi cím: 1163 Budapest, Kisterenyi u. 54.

Telefon: 328-0785. Fax: 403-5400. E-mail: ujvaros@fokolare.hu.

Felelős szerkesztő: Bartus Sándor

Munkatársak: Arany Krisztina, dr. Bakacsi Viktória, Fábiny Zsuzsa, Fábri Andzsej, Ferenczy Zoltán, id. Frivaldszky János, Himmer László, Hortoványi Emőke, Horváth Viktória, dr. Kiss Imre, Maucha Kristóf, Körmendy Klára, Nyitrai Eleonóra, dr. Óvári László, Rieth Zsuzsanna, Sudár Balázs, Smohai Ferenc, Stipkovits Gábor, Tóth Judit, Tóth Pál, Varga Krisztina, Vizsolyi László

Grafikai szerkesztő: Egri Róbert

Nyomtatás: Kapitális Kft. Debrecen. Felelős vezető: Kapusi József.

TESTVÉRLAPJAINK: Olaszország: **Citta Nuova (CN)**. Amerikai Egyesült Államok: **Living City**. Argentína: **Ciudad nueva**. Ausztrália: **New City**. Belgium: **Nieuwe Stad**. Brazília: **Cidade Nova**. Bulgária: **Nov Svjat**. Cseh Köztársaság: **Nove mesto**. Dánia: **Ny Stad**. Franciaország: **Nouvelle Cité**. Fülöp-szigetek: **New City**. Hollandia: **Nieuwe Stad**. Horvátország: **Novi Svijet**. Japán: **Uno**. Kanada: **Nouvelle Cité**. Kenya: **New City-Nouvelle Cité**. Kína: **San Sing**. Kolumbia: **Ciudad Nueva**. Korea: **Cumul**. Lengyelország: **Nove Miesto**. Libanon: **Cité Nouvelle**. Litvánia: **Naujasis Miestas**. Nagy-Britannia: **New City**. Németország: **Neue Stadt**. Pakisztán: **Hayat**. Portugália: **Cidade nova**. Románia: **Oraş Nou**. Spanyolország: **Ciudad Nueva**. Svédország: **Enad Värld**. Szlovákia: **Nové mesto**. Szlovénia: **Novi svet**. Uruguay: **Ciudad Nueva**. Venezuela: **Ciudad Nueva**.

Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág

Előfizethető a Kiadónál

Éves előfizetési díj 2004-re: **3600 Ft.**

- Az Élet igéje*
- 4 Isten igéje átalakít**
- Európa*
- 6 Ciprus az utolsó révbe érő**
- Társadalom*
- 8 Nem elég nemet mondani**
- 11 A Vatikán, az ENSZ és az USA**
- Kultúra*
- 12 Kölcsönös szeretet**
- Párbeszéd*
- 14 Dialógus egyenrangú felek között**
- Családi műhely*
- 16 Mit is jelent**
- Az életből merítve*
- 19 Janó szeme világa**
- Fiatalok*
- 20 Sportnap**
- Kultúra*
- 20 Szeretni fogom**
- Sport*
- 23 A „nevelő” sport**
- Megkérdeztük*
- 24 Hétpecsétetes titkok**
- 25 Érdeemes bízni**

„SZERETETTEL ÉPÍTJÜK A BÉKÉT”

Tóth Judit

Így hangzik a 2005-ben megrendezendő Nemzetközi Családfesztivál mottója, de egészen biztosan mindig van, volt és lesz aktualitása annak, hogy építsük a békét.

„A békéhez nem vezet út – a béke maga az út.” – mondta A. J. Muste holland származású amerikai gondolkodó és közéleti személyiség.

II. János Pál pápa a Béke Világnapjára 2005. január 1-én ismételten a nemzetek felelőseihez és minden jóakarátú emberhez fordult üzenetével, azokhoz, „akik észreveszik, milyen fontos dolog a világ békéjének munkálása”. A mostani világnapra Szent Pál rómaiakhoz írt levelének részletét választotta buzdítása alapjául: „Ne engedd, hogy legyőzzön a rossz, hanem te győzd le a rosszat jóval” (Róm 12,21). „A rosszat nem lehet rosszal megdönteni: azon az úton haladva ugyanis ahelyett, hogy legyőznénk a rosszat, a rossz fog legyőzni bennünket – írja a pápa, majd így folytatja:

„A rossznak mindig van arca és neve: azoknak a nőknek és férfiaknak az arca és neve, akik szabad akaratukból választják. ... A rossz összetevőit kutatva azt látjuk, hogy a rossz nem más, mint a szeretet tragikus megvonása.”

A Szentatya üzenete elmélyülést kér, figyelmes, többszöri olvasást, ezért még egy, de nagyon lényeges gondolatát szeretnénk kiemelni, amely egyben program is mindenki számára, aki a béke ügyét valóban fontosnak tartja:

„Egyetlen jóakarátú nő és férfi sem vonhatja ki magát azon feladat alól, hogy küzdjön a jó győzelméért a rossz felett. Olyan harc ez, amelyet csak a szeretet fegyvereivel tudunk folytatni. Ahol a jó győz a rossz felett, ott a szeretet uralkodik, és ahol a szeretet uralkodik, ott béke tölt be mindent. Ezt tanítja az Evangélium, amit a II. Vatikáni Zsinat is kimondott: az emberi tökéletesség és a világ átalakításának alaptörvénye a szeretet új parancsa”.

Egészen biztosan minden ember szíve mélyén ott rejtőzik az, hogy a rosszat le lehet, és le is kell győzni a jóval, a szeretettel, de az évszázadok során az emberiség nagy része nem tartotta magát ehhez. Az új év kezdete azonban új elhatározásokat is hozhat.

Ha csak kevesen is, de elkötelezik magukat elsősorban tetteikkel a béke mellett, akkor reménykedhetünk abban, hogy egy napon fel fog épülni az az új társadalmi rend, amelyről oly sokan álmodtak és nem is keveset tettek érte.

Ha sokan hisznek ugyanabban, akkor az előbb vagy utóbb megvalósul – ahogy az indiai közmondás állítja. Feltéve, ha minden reménytelenség ellenére remélünk és cselekszünk.

ISTEN IGÉJE ÁTALAKÍT

Chiara Lubich

Kr. u. 50-ben Pál Korintusba ment. Ez a nagy görög város kereskedelmi kikötőjéről volt híres, és sokféle szellemi irányzatnak adott otthont. Az apostol tizennyolc hónapig hirdette itt az evangéliumot, egy virágzó keresztény közösség alapjait teremtve meg ezzel. Utána mások folytatták az evangélium hirdetését. Az újonnan megtért keresztények viszont hajlottak arra, hogy inkább a Krisztus üzenetét hordozó emberekhez ragaszkodjanak, mint magához Krisztushoz. Így pártoskodás ütötte fel a fejét közöttük: „én Pállal tartok” – mondták egyesek, amíg mások: „én Apollóval tartok”, „én Péterrel”, a számukra kedves apostolra utalva.

A közösséget zavaró megosztottság láttán Pál határozottan megállapítja, hogy az Egyházat – melyet egy épülethez, pl. templomhoz hasonlít – sokan építik ugyan, de csak egyetlen alapon nyugszik: élő alapköve Jézus Krisztus.

Ebben a hónapban, a keresztények egységéért végzett imahét alkalmával az Egyházak és egyházi közösségek együtt idézik fel, hogy egyedüli alapjuk Krisztus, és hogy csak akkor juthatnak el a teljes és látható egységre maguk között, ha Hozzá csatlakoznak, és megélik az egyetlen evangéliumot.

Krisztusra építeni életünket azt jelenti, hogy egy vagyunk Vele, úgy gondolkodunk, ahogy Ő, azt akarjuk, amit Ő, úgy élünk, ahogy Ő élt.

De hogyan építsünk Rá, hogyan verjünk Benne gyökeret? Hogyan legyünk egy Vele?

Úgy, hogy valóra váltjuk az evangéliumot.

Jézus az Ige, Isten megtestesült Igéje; Ő az Ige, aki magára vette az emberi természetet. Mi is akkor leszünk igazi keresztények, ha olyanok leszünk, akiknek egész életét az Isten Igéje alakítja.

Ha éljük igéit, sőt, ha igéi életre kelnek bennünk, olyanira, hogy átalakítanak „élő igévé”, akkor egy vagyunk Vele, szorosan Hozzá tartozunk. Akkor nem az „én” él többé vagy a „mi”, hanem mindannyiunkban az Ige él. Ezzel hozzájárulunk ahhoz, hogy valóra váljon a keresztények közötti egység.

Ahogy a testnek lélegeznie kell, hogy éljen, ugyanúgy a léleknek is élnie kell Isten Igéjét, hogy éljen.

Az első gyümölcsök egyike, hogy Jézus megszületik bennünk és közöttünk. A gondolkodásmódunk megváltozásához vezet ez: Krisztus lelkületét oltja szívünkbe a

Horacio Conde

körülményekkel, az egyénekkkel vagy a társadalommal kapcsolatban, legyünk akár európaiak, ázsiaiak, ausztrálok, amerikaiak vagy afrikaiak.

Ez volt egyik első társam, Giuglio Marchesi tapasztalata is. Előbb mérnökként dolgozott egy nagy iparvállalatnál, majd egy másik fontos cég igazgatója lett Rómában. Munkahelyi és társadalmi tapasztalatai alapján az a lehangoló vélemény alakult ki benne, hogy mindenütt az önzés a mozgatórugója az emberek cselekedeteinek, ezért, itt a földön a boldogság nem is lehetséges.

Amikor aztán olyan emberekkel találkozott, akik éltek az élet igéjét, érezte, hogy minden megváltozik benne és körülötte. Mivel ő is elkezdte élni az evangéliumot, rátalált szívében a teljesség és az öröm érzésére. Így írt erről: „Megtapasztaltam az életige egyetemességét. Igazi forradalmat indítottak bennem, megváltoztatták kapcsolatomat az Istennel és a felebarátokkal: mindenkit testvéremnek láttam, az lett a benyomásom, hogy mindig is ismertem őket. Megtapasztaltam Isten irántam való szeretetét is, elég volt kérnem Őt. Egyszerűen, szabadá tett a megélt ige!”

És ilyen maradt élete utolsó éveiben is, amikor tolószékbe kényszerült.

Valóban, a megélt ige megszabadít a korlátozó emberi tényezőktől, örömet, békét és egyszerűséget ad, teljes életet, fényt. Azért van így, mert az ige által Krisztushoz csatlakozunk, az Ige pedig lassan-lassan átalakít

minket, hogy másik Ő legyünk.

Van viszont egy ige, amely magában foglalja az összes többi: a szeretet, az Isten és a felebarát iránti szeretet. Jézus szerint ebben áll „az egész törvény és a próféták”¹.

Minden ige Isten Igéje, még ha más és más módon van is kifejezve, más-más emberi szavakkal. És mivel Isten a Szeretet, ezért minden Ige szeretet.

Hogyan éljünk tehát ebben a hónapban? Hogyan zárkozzunk fel Krisztushoz, aki „az Egyház egyetlen alapja”? Úgy, hogy szeretünk, ahogy Ő tanított minket.

„Szeress, és tégy, amit akarsz” – mondta szent Ágoston, szinte összefoglalva ezzel az evangéliumi élet törvényét. Mert ha szeretünk, nem tévedünk, és egészében teljesítjük Isten akaratát.

¹ Mt 22,40

AZ ÉLETIGÉT VETTEM ELŐ

Egyik este felhívtam az egyik barátom, hogy lakásvásárlási ügyeihez kezeset keres, és rám gondolt. Előjött bennem a félelem, egyrészt attól, hogy mivel járhat ez a kötelezettség, másrészt attól tartva, hogy korlátozva leszek a kezességgel, ha lakáshoz hitelt szeretnék felvenni, én is.

Megosztottam aggodalmaimat egyik hittanos testvéremmel, aki bátorított, meghagyva teljes szabadságot. Kikértem egy bankban dolgozó ismerősöm véleményét is. Kiderült, hogy hitelkérés szempontjából nem akadály a kezesség. Családom

viszont nagyon ellenezte ezt a dolgot, mivel hátrányosnak látták rám nézve, és féltettek emiatt.

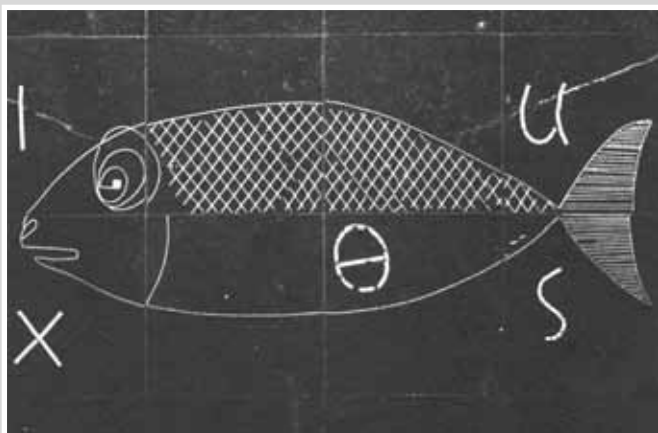
Másnap reggel az életigét vettem elő. Miközben hallottam a család nemleges véleményét, az életige szavai egymás után erre az új életre hívtak. A reggeli mise is segített abban, hogy a döntést meghozzam.

Igent mondtam a barátomnak, vállalva, hogy szembekerülök a családommal, és a bizonytalanba ugrok. Egy másik ige is eszembe jutott: „Aki nem szeret jobban, mint atyját, anyját... nem lehet a tanítványom”.

Ezután tudtam csak meg, hogy a kezesség nem a felvett hitelre, hanem az önkormányzati támogatásra szól, ami az egész összegnek a tizedrésze körülbelül.

Még aznap – korábbi megkeresés alapján – beszéltem két kollégámmal. Örömmre és meglepetésemre felajánlották, hogy szinte folyamatosan el tudnának látni külön munkával, és az első feladatot már három nap múlva el is kezdjük. Úgy éreztem, hogy ezzel megérkezett a százszoros ajándék a kimondott igenre!

T. Fecó

SZÖVETSÉG NÉGYESBEN

Amikor elkezdtük a gimnáziumot, a véletlen folytán egy szobába kerültünk a kollégiumban. Nagyon megörültünk, mert korábról ismertük már egymást. Törekedtünk arra, legfőképpen a szobatársainkkal, hogy mindenkit belső értékei alapján ismerjünk meg, és ne ítéljünk elhamarkodottan. Úgy tűnt, hogy jól megértjük egymást. Gondoltuk, hogy ez mindig így lesz, és majd elmondhatjuk, hogy a mi szobaközösségünk a legjobb.

Közben sok barátot találtunk, saját szobánkban azonban egyre nehezebb lett a légkör. Néhányan ugyanis kezdtek kicsit furcsán viselkedni... Időnként úgy beszéltek, olyasmit tettek, vagy olyan helyekre jártak, amit mi nem szerettünk volna. Úgy láttuk, hogy olyan életstílusba szeretnének minket bevonni, ami távolabb vinne ben-

nünket azoktól az értékektől, amiket nem akartunk elveszíteni.

Éreztük, hogy az árral szemben kell úsznunk. Bár megpróbáltuk elfogadni őket és segíteni, ha valamelyiküknek problémája volt, egyre gyakoribbak lettek a viták amiatt, hogy nem tartunk velük. Többször kigúnyoltak minket.

Gyakrabban jártunk le a kollégiumi kápolnába, és Hozzá fohászokdtunk. Mégis egyre nehezebben tudtuk elviselni a kialakult fagyos légkört. Észrevettük, hogy más szobákba „menekülünk”, nem szívesen vagyunk a szobatársainkkal. Nem tudtuk, hogy mitévők legyünk. Én református vagyok, a barátnőm pedig katolikus.

☞ Nemcsak a barátság, a hitünk is összekötött bennünket.

Többször beszélgettünk az iskola lelkészével, hogy hogyan próbáljunk jobban szeretni. Végül az született meg ebből, hogy „szövetséget” kötöttünk. Minden reggel azal a gondolattal kelünk és indulunk, hogy Jézus mindig velünk van, és szeret minket. Megpróbáljuk ezt a szeretetet továbbítani a többieknek. Négyesben kötöttünk szövetséget: a lelkész, mi ketten, és a Mennyei Atya. Sok biztosságot és derűt adott ez nekünk.

A helyzet a szobában ezután sem változott. Végül is szobát cseréltünk, mert nem tudtunk megmaradni abban a környezetben. Ez az eset és a szövetség mégis nagyon sokat segít nekünk, hogy mindenkit elvárások nélkül szeressünk. Előfordul, hogy ezt mások is észreveszik. Sokan bizalommal fordulnak hozzánk. Azóta a szövetséghez többen is csatlakoztak, mi pedig úgy érezzük, hogy mindenki, akivel nap mint nap építjük a kapcsolatot, bizonyos értelemben ennek a szövetségnek a részesevé válik.

Két középiskolás

CIPRUS, AZ UTOLSÓ RÉVBE ÉRŐ

Mint egy viharok által alaposan próbára tett bárka, úgy csatlakozott a Ciprusi Köztársaság az Európai Unióhoz. Többezeréves történelmét és az újrakezdés frissességét hozta magával.

VAKÍTÓ NAPSÜTÉS FOGAD, amikor repülőgépünk földet ér Nicosia parányi repülőterén. Az élénk színek, a kellemes éghajlati viszonyok, a lenyűgöző tengerpart és a Földközi-tenger növényzete adják a sziget gazdag kulturális örökségének harmonikus hátterét. Az első emlékek csaknem hétezer évesek.

A volt brit uralom első szembeötlő öröksége a baloldali közlekedés. A kultúra, a hagyomány, a nyelv, az emberek ízlése és viselkedése azonban azonnal egyértelművé teszi, hogy a szigetlakók görögök.

Az egyik étterembe lépve könnyen azt gondolhatnánk, hogy Libanonba kerültünk, egy másikban pedig Görögországban érezhetjük magunkat. A tipikus illatok, a jellegzetes ételek, a személyzet, a berendezés tökéletes illúziót kelt.

Ha az embernek abban a szerencsében van része, hogy meghívják egy esküvőre, akkor lehetősége nyílik arra, hogy megismerje a hagyományokat és szokásokat is, melyek egyszerre ősi és modernek. A menyasszony már órákkal az esküvő előtt a szülői házában fogadja a rokonokat, barátokat és ismerősöket. Szimbólumokban gazdag ceremónia keretében hegedűszóval kísért ének mellett öltöztetik a menyasszonyt. A szülők, a testvérek, és a rokonok minden egyes mozdulatának pontos magyarázata van. Aztán

együtt vonulnak az ortodox templomba, ahol a liturgia szintén szimbólumokban gazdag, nem beszélve az azt követő fogadásról. Ezekre mindenki hivatalos, a mennyasszony és a vőlegény szülőfaluinak apraja-nagyja.

A görög lakosok közötti erős szolidaritás többször is kifejezésre jutott a történelem során. Például amikor a sziget törököktől meg nem szállt részében élők a fizetésük egy részével és a tizenharmadik havi bérükkel segítették a megszállást követően földönfutóvá vált menekült honfitársaikat. A sziget településeinek utcáit róva szembetűnők a nagy angol reklámokkal ellátott áruházak és a világ minden pontján megtalálható nagy gyorsbűfé-hálózatok jellegzetes épületei, melyeket a fiatalok

itt is szívesen látogatnak. Ha azonban sikerül az emberekhez közelebb kerülnünk, a szívek mélyén keleti embereket találunk.

A katolikus templom maronita rítusú szentmiséjén énekelt dallamok nagy összeszedettségéről tanúskodnak. A maronita rítusú katolikusok az Antióchiából származó Szent Maron követői (Kr.u. 355-410). Jelenlétük Cipruson az V-VI. századra nyúlik vissza. Egy ortodox szerzetes, aki már korábbról ismerte a Fokoláre Mozgalmat, tudomást szerezve jelenlétünkről pillanatok alatt kolostorlátogatást rögtönzött számunkra. Végül megajándékozott egy – a híres kokói kolostorból származó – borral, egy ikonnal, és meghívott egy kiváló röviditalra a sziget legelegánsabb szállodájába. Bárcsak

Előző oldalon: ciprusi görög életképek

Fent: a mecsetté átalakított Santa Sofia katedrális Nicosiában

mindig ilyen szívélyes lenne az ortodoxok és a katolikusok közötti kapcsolat!

Ciprus legsúlyosabb gondja a sziget megosztottsága. Századokon át görög és török ciprusiak kölcsönös egyetértésben éltek, elfogadták egymás vallási és kulturális különbözőségét. A brit uralom alatt közösen alakítottak szakszervezetet a munkások jogainak védelmére.

A jogos szabadság utáni vágy mindkét népet kemény harcra készítette. Egyesek a Görögországhoz való csatlakozásban látták a továbblépés lehetőségét, mások pedig inkább a török kormány támogatásában bíztak.

1960. augusztus 16-án, évekig tartó tárgyalássorozat, zavargások, erős nyomás hatására végre megalakult a ciprusi görög többségű független Ciprus, mely egyben széleskörű jogokat biztosított a kisebbségben lé-

vő ciprusi törököknek és meghagyta a katonai bázis fölötti angol fennhatóságot.

A szigetlakosság tizennyolc százalékát kitevő ciprusi törökök kulturális autonómiát kaptak. A miniszterelnöki és annak helyettesi funkcióját a ciprusi görögök illetve a ciprusi törökök tölthették be, a központi kormány képviselői helyeit, pedig – a lakosság arányának megfelelően – hetven és harminc százalék arányban osztották meg egymás között. A rendőri és

katonai állományban negyven százalékot biztosítottak a ciprusi törököknek.

A görög kormány azonban nem mondott le a sziget Görögországhoz való csatlakozásáról. Makariosz elnököt a CIA segítségével megbuktatták. Ezzel alkalmat teremtettek Ankarának a katonai beavatkozásra, mely nagyon is tudatában volt a sziget fölötti uralom fontosságának. 1964-ben például maga a török külügyminiszter mondta: „Ciprus rendkívül fontos Törökország számára, nem annyira az ott élő törökök miatt, hanem inkább annak földrajzi fekvése miatt.” 1974. július 20-án a sziget északi részén partra szálltak a török csapatok.

Három nappal később megbuktatták Athénban a tábornokok hatalma. Görögországnak a jól szervezett török hadsereggel szemben nem volt esélye, de jelenlétüket maguk a ciprusi görögök se kívánták. Az ENSZ beavatkozására Törökország csak augusztus közepén állította le a katonai akciókat, miután már bombázta Nicosiát és a 9.200 négyzetkilométer területű sziget harmincnégy százalékát elfoglalta. A török kisebbség védelme ürügyén pedig csaknem

kétszázezer ciprusi görögöt úzított el otthonából. 1983. novemberében kiáltották a megszállt északi részen az Észak-Ciprusi Török Köztársaságot, melyet a nemzetközi jog azóta sem ismert el törvényesnek, egyedül csak Törökország.

A gazdaság lendülete a török részen lelassult, a másik oldalon ezzel szemben határozott fellendülés vette kezdetét. Ezen kívül a megszállt területeken erős a török bevándorlás. A kilencvenes évek elején negyven ezer török bevándorló települt le, a hadsereg létszáma harmincötezer volt. Se vége, se hossza a görög menekülésről és a megszállt területen történő visszaélésekről szóló történeteknek.

2003. április 21-én a ciprusi török és görög vezetés megnyitotta a határokat, és szimbolikusan ledöntötték a szigetet harminc éve megosztó falat. Megrendítő azoknak az elbeszélése, akik volt otthonaikban rövid látogatást tehettek. Elszorult szívvel tértek vissza az elkésérítő állapotok láttán. Azért olyanok is akadtak, akik örömben sírva fakadtak, amikor a házukba költözött török-ciprusi család kinyitotta előttük a szekrényt, melyet a megszállás óta tiszteletből érintetlenül őriztek. Ékszerek, emléktárgyak kerültek vissza jogos tulajdonosaikhoz, apró gesztusok, de arról tanúskodnak, hogy lehetséges egymásban újra felfedezni a testvért.

2004. áprilisában a csaknem nyolcszáz ezer lakosú szigeten az ENSZ kezdeményezésére népszavazást tartottak. A görögök „nem” szavazata megakadályozta a sziget egyesítését, így május 1-jén csak a nemzetközileg elismert Ciprusi Köztársaság csatlakozhatott az Unióhoz. Az Unió legutóbbi döntése, hogy Törökországgal 2005. október 3-án megkezdje a csatlakozási tárgyalásokat, újra a nemzetközi érdeklődés középpontjába állította a ciprusi kérdést. Erősödik a külső nyomás, mely remények szerint az ENSZ közreműködésével végül csak elvezet a szigetország – nem csak politikai – újraegyesítéséhez.

Antonella Silvestri – Vizsolyi László

NEM ELÉG NEMET MONDANI A HÁBORÚRA

2004. szeptember 12. A Benjamin Barber amerikai politológus kezdeményezésére született „Kölcsönös Függőség Napja” második alkalommal Európában, az olasz fővárosban került megrendezésre. Mondanivalója: az emberi együttélés jövőjét, a terrorizmusra adandó választ a párbeszédben, a szolidaritás és testvériség iránti elkötelezettségben kell keresni.

AZ INDIÁBÓL RÓMÁBA érkezett angol lord a fullasztó melegben igyekszik könnyíteni a nyakkendő szorításán. Valójában azonban inkább az Oroszországból és Irakból érkező drámai hírek aggasztják. Mintha a nemzetközi politika feltartóztathatatlanul egy lefelé húzó örvény vonzásába került volna. „Úgy tűnik, a szabadesésben lévő politikát beszippantja ez a pokoli mélység” – mondja az USA-ban élő

Benjamin Barber professzor. Ebben a terrorizmustól és háborús hírektől terhes helyzetben a Kölcsönös Függőség Napját (Interdependence Day) megünnepelni egyszerre jelent kihívást és provokációt.

A demokratizmus elméleti szakemberének és politológusnak sikerült ellenállnia a világszerte fellángoló erőszak logikájának, szeptember 11-ét követően. Bill Clinton elnök egykori tanácsadója – elsősorban

azokhoz a tömegekhez szólva, akik a háború ellen tiltakozva előzőnlötték a világ nagy fővárosainak utcáit – azt hangsúlyozta, hogy „nem elegendő nemet mondani a háborúra. Fel kell mutatni helyette valami mást”. Így rendezték meg 2003. szeptember 12-én az első Kölcsönös Függőség Napját Philadelphiában, abban a városban, ahol annak idején 1776-ban aláírták a történelmi jelentőségű függetlenségi nyilatkozatot (Independ-

TESTVÉRISÉG ÉS EGYMÁSRAUTALTSÁG

Részletek Chiara Lubich, a Fokoláre Mozgalom alapítójának a konferencián tartott beszédéből:

„A kölcsönös függőség, vagy egymásrautaltság sokakat annak az ideálnak a fontosságára és szükségességére figyelmeztet, melyre világszerte oly sok jó szándékú ember feltette az életét. Arra ugyanis, hogy hozzájáruljon az emberi nem családjának egységét célul kitűző egyetemes testvériség megvalósításához.

Igen, mert a kölcsönös függőség két egymásra ható valóság közötti függési kapcsolatot jelent. Olyan kapcsolatot, mely teljes mértékben nem valósulhat meg az egyes emberek és az államok között anélkül, hogy ne gyakorolnák az igazi testvérekre jellemző kölcsönös szeretet, és nem valósulhat meg, ha nincs meg bennük a kölcsönös tisztelet, a megértés és az a kölcsönös képesség, mely helyet ad a másik nehézségeinek, problémáink, és be tudja fogadni a másik ajándékait.

A testvéri egymásrautaltság magában hordozza az egyeduralomra való törekvés helyett a párbeszédet, a tudásnak és a föld kincseinek koncentrációja helyett a javak megosztását. A testvéri egymásrautaltság valóban kölcsönös függés, mert azt jelenti, hogy nem a védekezés vagy az erő alkalmazásával nyerem el saját identitáso-

mat, hanem a források, a civilizációs vívmányok, a kulturális értékek, a politikai intézményrendszerek tapasztalatainak... közössége által.

A testvériség és egymásrautaltság egy egyszerű eszközből pozitív folyamatok motorjává válhat. Mindenki számára ajándékká lehet és nem csak egy nép, de az egész emberiség számára messzire mutató távlatait nyithatja meg a fejlődésnek.

A több ezer éves történelemben megtapasztalhattuk az erőszak és a gyűlölet gyümölcseit. Minden jogunk meg van arra, hogy az emberiség végre megtapasztalhassa a szeretet gyümölcseit, és nem csupán az egyes emberek, hanem a népek közötti szeretet gyümölcseit is...

Megvannak az eszközei, hogy a világnak adhassuk a testvériséget, mely elvezet arra a lelki egységre, ami a politikai, gazdasági, szociális és kulturális egység garanciája. Nem vagyunk eszközök híján, csak tudnunk kell, hogy hol találjuk ezeket az eszközöket. Ezek egyikét – melynek hatékonyságát még nem fedeztük fel teljesen – a keresztény világban a huszadik század első évtizedei után egyre másra feltűnő mozgalmakban látjuk. Olyan életformát javasolnak, melyről tanúságot is tesznek; mely lehetővé teszi például a politika számára, hogy a lehető legjobb módon érje el célját: a közjót a társadalom egészének egységében. Sőt azt szeretnénk javasolni mindenkinek, aki a politikában dolgozik, hogy kössenek egy testvéri szövetséget a saját országuk érdekében, ami az egész nép javát a rész-jók, az egyéni-, a csoport-, az osztály-, vagy pártérdek félé helyezi.”

ence Day). Barber professzor a Kölcsönös Függőség nyilatkozatának kihirdetésére hívtott össze néhány száz embert. Arra akarta felhívni az emberek figyelmét, hogy nem lehet többé falakat építve, elzárkózással válaszolni a globális ártalmakra és kihívásokra. Együttműködésre és kölcsönös segítségnyújtásra van szükség, hogy közösen haladjunk előre a mai idők bizonytalan és háborgó tengerén.

Ilyen előzmények után került megrendezésre Rómában a második Kölcsönös Függőség Napja, melynek előestéjén, 2004. szeptember 11-én, a nagy világvallások vezetői, művészek és mintegy hétszáz római polgár vett részt a közös elmélyülésben és imádságban, a Kapitólium terén. Paul

Poupard bíboros, a Kultúrák Pápai Tanácsának elnöke így összegezte az eseményt: „A mai évfordulón, ebben az annyira tragikus történelmi pillanatban ez az este kétség kívül a remény ékesszóla jele. Különböző valóságú, kultúrájú, meggyőződésű nők

és férfiak hangsúlyozták, hogy mindannyian ugyanannak a szerető Istennek a gyermekei vagyunk, és arra szól meghívásunk, hogy szeressük Istent és egymást.”

A testvériség üzenete a záródokumentumban is kifejeződött, amit a kezdeményezés szervezői, a jelenlévő politikusok szeptember 12-én este ünnepélyesen aláírtak. A dokumentum címe: „Európai Charta a

Kölcsönös Függőség Politikájának szolgálatában: emberek, népek és államok az egységesebb világért”. Bárán vállalták ebben: Először, hogy kötelesek elutasítani mindenféle erőszakot, és, hogy mindenkinek joga van a globális biztonsághoz. Másodszor, hogy kötelezik magukat az idegenek befogadására és a bevándorlók jogainak biztosítására. Harmadszor, kötelesek biztosítani az élelmet

Benjamin R. Barber, politológus:

„A kölcsönös függőség leginkább ismert megnyilvánulásai az általános felmelegedés jelensége, az AIDS terjedése, nemzetközi segélyszervezetek, a tömegpusztító fegyverek és a terrorizmus. Létezik azonban olyan kölcsönös függőség is, amelyre mi vágyunk: a demokrácia, a polgári élet, az igazságosság. Így ez a második Kölcsönös Függőség találkozó arra emlékeztet bennünket, hogy kölcsönös függésben élünk, és egyetlen lehetőségünk, hogy megpróbáljuk ezt a folyamatot irányításunk alatt tartani és demokratikusá tenni. Ezt tűztük ki célul”.

„Az kölcsönös függőség azt is jelenti, hogy ha valaki beteg, mindannyian betegek vagyunk; ha valakit megfenyegetnek, mindnyájan fenyegetettek va-

gyunk; ha gyermekek kerülnek veszélybe, minden gyermek veszélyeztetett. Csak együtt maradhatunk életben, együtt lehetünk szabadok. Egyedül senki sem lehet túlélő vagy szabad, bármilyen hatalommal rendelkezzen is.”

Kofi Annan, az ENSZ főtitkára:

Globális szinten az államok közötti kölcsönös függőség legfontosabb eszköze az ENSZ. Nyilván nem tökéletes szervezet, de a nemzetközi törvényesség fóruma és a nemzetek közötti tevékenység központjának kell lennie.

mindenkinek, és, hogy mindenki jogosult az emberhez méltó életre. Negyedszer, kötelezik magukat az AIDS-betegek ápolására, és mindenkinek biztosítják az egészség jogát. Ötödször, elkötelezik magukat a környezetvédelemre, és biztosítják az ivóvízhez való jogot.

A találkozóra elküldte üzenetét Kofi Annan, az ENSZ főtitkára; Romano Prodi, az Európai Bizottság elnöke; és Pier Ferdinando Casini, az Olasz Parlament Képviselőházának elnöke.

A Kölcsönös Függőség Napja találkozási lehetőséget adott sokak számára, akiket nem kísértett meg az a szemlélet, hogy a történelmet csupán a kultúrák közötti megváltoztathatatlan küzdelemként értelmezzék, és tanúságot kívánnak tenni arról, hogy a párbeszéd és béke útja mellett döntöttek.

Aldo Civico
– *Vizsolyi László*

ANNAK IDEJÉN, amikor az amerikaiak arról döntöttek, hogy háborút indítanak Irak ellen, a Szentszék hivatalos közleményében ellenezte a háború tervét. Többször nyilatkozott Celestino Migliore püspök úr is, a Szentszék hivatalos megfigyelője az ENSZ-ben. Azzal érveltek akkor, hogy az Egyesült Államok még nem használta fel összes lehetséges eszközt a háború elkerülésére.

Ma, amikor a béke helyreállításának drámai nehézségével szembesülünk, és miután Bush elnök látogatást tett a Vatikánban, hogyan értékeli az akkori álláspontokat? Erről beszélgetünk Migliore püspök úrral.

– Püspök úr, a Szentszék mindig is nagy szerepet tulajdonított az ENSZ-nek a nemzetközi konfliktusok megoldásában és a béke előremozdításában. Az utóbbi időkben az ENSZ sok nehézséggel küszködik, és sokan kritizálják. Ma hogyan tekint a Szentszék az ENSZ-re? Mit gondol, hogyan válhatna a világszervezet hatékonyabbá?

– Ahogy ezt már többször kifejtettük, a Szentszék szerint az ENSZ hiteles eszköze a béke fenntartásának és megerősítésének, hiszen olyan

A VATIKÁN, AZ ENSZ ÉS AZ USA

Antonio Maria Baggio

szabályrendszert és ellenőrzési mechanizmust alakított ki, mely képes szembenézni a korábban ismeretlen krízishelyzetekkel. Másrészt tudatában vagyunk annak is, hogy kizárólag jogi úton nem lehet teljességében szabályozni a nemzetközi politikát. Ezért arra van szükség, hogy az ENSZ mihamarabb erkölcsi központtá váljon, és a szubszidiaritás és a szolidaritás elveiből merítsen, mert eddig elsősorban adminisztratív jellegű intézmény volt, ahol a kér-

Jobbra: Celestino Migliore, a Szent-szék ENSZ-megfigyelője

déseket főleg a nemzeti érdekek mentén tárgyalták.

– Nemrégiben a Szent-szék formailag új módon erősítette meg részvételét az ENSZ-ben, de továbbra sem szándékozik tagjává válni. Miért?

– Leginkább azért, mert a Szent-szék elsődleges érdeke, hogy az ENSZ nemzetközi jellegéből fakadó munkájában vegyen részt, és ne a globális kormányzás feladataiban.

– Az iraki megszállás előtt ön a Szent-szék nézeteit képviselve kifejtette, hogy lenne még lehetőség a diplomáciai egyeztetésekre. Ma az események tükrében mit gondol az egykori helyzetről?

– A későbbi események se változtattak ezen: a különböző ellenőrző bizottságok munkájának eredményei nem támasztják alá, hogy elkerülhetetlen lett volna a fegyveres erők bevetése. De nem csak erről van szó. A pápa békéltető álláspontja azért talált nagy visszhangra a közvéleményben, mert mindkét fél lelkiismeretére akart hatni azzal, hogy rámutatott, a háború aránytalanul nagy erkölcsi, fizikai és anyagi rombolást okoz, s a felek felelőssége több, mint a nemzeti és nemzetközi élet irányvonalának egyszerű módosítása.

– Ön továbbra is úgy véli, hogy helyreállhat az együttműködés az ENSZ és az USA között? Az Európai Unió meg tudná könnyíteni esetleg ezt a folyamatot?

– Már láthatók a jelei ennek. Míg ugyanis ahhoz, hogy háborúzzunk, elég két szembenálló fél, a béke megteremtéséhez szükség van az emberiség egész családjának a hozzájárulására. Erre tanított minket a legutóbbi ENSZ-határozatok története. Ami az európai hozzájárulást illeti, a nemzetközi megfigyelők szerint a Szentatya bölcs tanácsot adott Bush elnöknek, amikor legutóbb a Vatikánban járt: „Ha az Egyesült Államok és Európa nagyobb egyetértésre jut, minden bizonnyal hatékonyabban tudja majd megoldani azokat a súlyos problémákat, amelyekkel az emberiség küzd. Elnök úr, kívánom, hogy látogatásával adjon új lendületet ennek az együttműködésnek.” ■

CN(2)

KÖLCSÖNÖS SZERETET ÉS TÁRSADALMI SZERZŐDÉS

John Locke, angol filozófus (1632–1704) nagy hatással volt a modern demokrácia fogalmának kialakulására. Olykor azonban feledésbe merül, hogy gondolatai mennyire mély keresztény gyökerekből táplálkoznak.

VAJON LEHETSÉGES „különböző hitvallású embereknek békében élni ugyanazon kormányzat alatt, ugyanazt a társadalmi érdeket képviselni csatározások és ellenségeskedés nélkül, és egyazon cél elérésére, a békére és a kölcsönös segítségnyújtásra kezet adni egymásnak, noha az ég felé eltérő utakon haladnak?”

A huszonhét esztendő John Locke-tól származó idézetnek, melyben a vallások közötti béke iránti vágyát fejezi ki, társadalmi üzenete is van, nemcsak vallási. Akkoriban hunyt el Oliver Cromwell¹, akivel és akinek az uralmával ő is rokonszenvezett. Édesapja fegyverrel küzdött az oldalán. Locke politikai fogékonysága nagyon hamar kialakult. Édesapjához szóló levelében így ír: „Sokáig úgy éreztem, a legjobb az lenne, ha én is fegyvert fognék. Meg is tettem volna, ha el tudom dönteni, hogy melyik oldalon van a helyem, ha biztos lehettem volna abban, hogy véretem nem egy másik ember vagyonának növelése érdekében ontom, hogy nem követek el bűnt mások ambícióiért és vagyonáért. A fegyver a legutolsó, a legrosszabb eszköz.”

Vallás és politika

Megismerve ezeket a küzdelmeket, Locke mélységesen elítéli a klikkharokat, amiket nem egyszer a vallási fanatizmus tüzel, és amik ve-

CV(2)

szélybe sodorják az állam intézményeit. Ha egy párt Isten nevében veszi fel a harcot, általában magáénak tulajdonítja a teljes igazságot, nem enged teret kompromisszumoknak, és mindez hamarosan polgárháborúhoz vezet. Az angol polgári forradalomban (1640-1660) is nagy szerepe volt a vallási tényezőknek. A feleknek például a politikai berendezkedésről kialakított álláspontját döntően befolyásolták egyházi tapasztalataik. Minél inkább megélték ugyanis azt – a reformáció hatására –, hogy a saját egyházukon belül részt vesznek a gyülekezet döntéseiben, annál erő-

sebb késztetést éreztek arra, hogy politikai téren is modern, demokratikus módon gondolkozzanak.

Hollandiába menekülve az angol filozófus közvetlen közlőről tapasztalhatta, hogyan alakul ki az állam erkölce teológusok, akadémikusok vitájából, a polgári hatóságok közvetlen beavatkozásával. Ezek az élmények egész életére kihatnak majd. A hitvitákban általában nagyon toleráns, elismeri a természeti és isteni törvények tekintetében minden ember szabadságát.

Elismeri tehát az istentisztelet különböző formáit. Meg van győződve a különböző hitvallású polgárok együttélésének a lehetőségéről. Egy kategóriát azonban elutasít: az ateistákat, mert ők – Locke szerint – eljutva a szabadságra és az egyenlőségre, állandó konfliktusok közepette élnének vallásos meggyőződés hiányában. Ha szabadok és egyenlők, azt annak köszönhetik, hogy testvérek, ám testvér-voltukat nem képesek kifejezni, sem megélni, mivel szabadságuk és egyenlőségük eredeti alapjait utasították el, megtagadva Atyjukat. Ezzel el is érkezünk napjaink időszerű kérdéséhez, az individualista demokráciákhoz. Ezekben a polgárok testvérisége homályba merül, miáltal sem szabadságukat, sem egyenlőségüket nem tudják teljesen megélni, mert a szolidaritás kötelékei közé egyre inkább beférkőzik az irigység táplálta versengés.

John Locke volt a liberális gondol-

kodás megalapítóinak egyik legjelentősebbike, aki az egyén és az állam ellentéteiben az egyén jogait védte.

A paternalizmust², mint politikai alapveteliséggel elveti. Egy másik filozófus, Robert Filmer szerint a kormányzás alapelve a paternitás. Ez szerinte a Szentírásra, az egyházatyákra, a királyi uralom hagyományaira, és a természetjogra vezethető vissza. Megállapítja, hogy Ádám teljes hatalmat kapott a fiai fölött, és a fiak alárendeltségéből fakad az erény, melyre az állampolgárnak szüksége van. A katolikusok viszont, mivel a pápának, tehát egy külső hatalomnak tartoznak engedelmességgel, szerinte aláássák az illető ország politikai egységét. Véleménye szerint a hatóságoknak vallási kérdésekben is be kell avatkozniuk, ha ellentétbe kerülnek az egyházak a közhatalommal.

Vele ellentétben Freud³ – főként az angol és a francia forradalom királygyilkosságaiából kiindulva – arra a következtetésre jutott, hogy ez a fajta „politikai apagyilkosság” szükségszerű. Kell ahhoz, hogy az alattvalók kivonják magukat az uralkodói hatalom alól, és fel tudják építeni az egyenlő emberek társadalmát, ahol minden ember szabad. Ez az elmélet, bár nem mentes ellentmondásoktól, korunk számos társadalomelméletének egyik, szinte megkérdőjelezhetetlen alaptételévé vált.

Filmer szerint viszont a hatalom Ádámról a pátriárkákra szállt, ez a jog alapozza meg a királyi hatalmat, az abszolút uralkodót, aki úgy uralkodik országán, mintha magántulajdona lenne. Vitába száll a jezsuita szenttel, Bellarminnal, aki Szent Tamásra hivatkozva kiáll az alattvalók természetes szabadságjogai mellett, amelyeket Filmer tehát tagad, Locke viszont hirdet.

A Szentírás szenvedélyes tanulmányozójaként Locke állítja, hogy Isten az uralmat a föld fölött nem

kizárólag Ádámnak adományozta, hanem fiainak és minden embernek: mindenkinek joga van ahhoz, amit saját munkájával megtermel, és ami önfenntartásához szükséges. Továbbá, Locke szerint az apai hatalom nem örökölhető. Ennek gyakorlásához ugyanis valóban olyan apává kell lenni, aki e hatalmával fiai javát szolgálja, amíg azok nem képesek gondoskodni magukról. Az angol filozófus tehát világosan különválasztja az atyai hatalmat a tulajdonjogtól, a tulajdonjogot pedig a kormányzati szereptől, mely utóbbi – a tulajdon és a tulajdonos viszonyától eltérően – nem a kormányzó javát hivatott szolgálni, hanem azokat, akiket kormányoz. Ezáltal kihúzza a talajt az „uralkodó-apa-tulajdonos” elmélet alól, amelyen a hagyományos abszolutizmus nyugodott, és utat nyit egy szabadelvű államfelfogásnak, ezáltal lerakva a demokratikus gondolkodás alapelveit.

A szeretet és a társadalmi szerződés

Locke egy anglikán teológus írásaiból merítve állítja, hogy a természet törvénye alapján az emberek szabadok és egyenlőek természetük szerint. Egyazon természeti törvény ösztönözte az embereket, hogy felismerjék, arra vannak teremtve, hogy úgy szeressék a másikat, mint önmagukat. Locke szerint ebből a kölcsönös szeretetből fakadnak az egymás iránti kötelességek, és ezekből származnak az igazságosság és a szeretet alapelvei.

Ezért annyira más Locke elgondolása a társadalmi szerződésről, mint Hobbesé. Hobbesnál az embereknek nincs se anyjuk, se apjuk, nincsenek gyökereik, úgy nőnek ki a földből, „mint a gombák”. És mivel nincsenek gyökereik, nem találkozunk velük kapcsolatban semmi tervszerűséggel. Nincs olyan közös természetük, ami eggyé tenné őket, hacsak nem az a – pusztító – törekvés, ami-

vel mindent meg akarnak szerezni maguknak, hogy korlátlanul növelhessék hatalmukat. Ebből örökös háborúskodás fakad, és a kiút, Hobbes szerint, egy „társadalmi szerződés”, melyben véglegesen lemond mindenki a maga jogairól. Így születik meg egy szörnyeteg, a mindenható állam: mert az emberek féltek az életüket. És ez az állam épp e félelem segítségével kormányoz.

Locke-nál viszont az emberek Isten gyermekei, így egymás testvérei. Ez a testvériség bele van írva társadalmi létükbe, és ez képessé teszi őket, hogy együtt éljenek, és szabadon döntsenek államformájukról. Az állam intézményeinek mindig összhangban kell lenniük az emberi kapcsolatok testvéries természetével. Locke tehát hangsúlyozza az emberek testvéri viszonyát, és éppen erre alapozza a szabadságukat és egyenlőségüket, anélkül, hogy szükség volna valamiféle freudi „apagyilkosságra”.

Locke tanulmányozása közben világossá válik, mennyire elmélyült emberképpel rendelkezik eredetileg a liberális gondolkodás is. A radikális individualizmus, a félelmen alapuló politika inkább elárulása a hitteles liberalizmusnak, nemhogy megvalósulása lenne.

*Antonio Maria Baggio
– Aranyi Krisztina*

¹ Angol államférfi (1599–1658), aki a parlamentben a királyi önkénnyel és az anglikán egyházzal szemben a puritánokat támogatta, (azt az angliai protestáns vallási-politikai mozgalmat, ami követelte a visszatérést az öskeresztény tisztasághoz, szemben a kompromisszumokkal). Az angol polgárháború vezető személyiségévé vált. Később megtisztította a parlamentet a cselszövöktől, kivégeztette a királyt, katonai diktatúrát vezetett be. Uralkodása alatt lett Anglia tengeri nagyhatalom.

² Az állampolgárt kiskorúként kezelő, „atyáskodó” vezetői magatartás.

³ Osztrák orvos, a pszichoanalízis megreemtője, a civilizáció nagy kérdéseire a pszichoanalízis elméletét alkalmazta.

DIALÓGUS EGYENRANGÚ FELEK KÖZÖTT

Monori életképek, melyek arról tanúskodnak, hogy az egység karizmája, a kitartó hűség a keresztre feszített és elhagyott Jézushoz, idővel megtermi gyümölcseit.

Körmendy Mária

MONOR TÖBBSÉGÉBEN protestánsok lakta város, ahol négy felekezet él együtt. Az elmúlt évtizedekben inkább távolsgártartó, sőt bizonyos mértékig ellenséges kapcsolat volt az egyházak között, amit jó érzékeltet az a tény, hogy az első közös ima-heti összejövetel csupán 2000-ben jött létre. A Katolikus Egyházon belül is inkább a régmúlt hagyományaira épülő, visszahúzódó volt az élet, még érezte hatását a bezártság időszaka.

„2001. nyarán helyezett Monorra a püspök atya – kezdi el történetét Csáki Tibor, plébános atya. Sok nehézséget kellett leküzdeni. A plébánia szokásrendje nagy teherként nehezedett rám, hivatal volt az épület, nem otthon. A templomok elég megkopottak, három tartozik az egyházközséghez. Az egyikben nem volt szembemiséző oltár, s ezért hát-

tal kellett misézniem – negyven évvel a zsinat után. Az oltárhoz vezető lépcső minden lépésnél megnyikordult. A fő munkaterület a temetés volt. Sokszor szerettem volna megszökni. A keresztre feszített és elhagyott Jézussal való találkozásra kínált lehetőséget minden megkövesedett, élettelen hagyomány. Próbáltam átölelni a jéghegyet és nem megfagyni.”

Tibor atya elkezdi ismerkedni a plébánia híveivel, majd meghív néhány testvért, hogy építsék közösen a plébánia közösségét, dolgozzanak annak megújulásán. A férfiak segítenek kifesteni a plébániát, a fiatalok elkezdenek bejárni a plébániára, a házásoknak hittan indul... de mindennek megvan az ára.

Közben néhány testvérrel kezd kibontakozni egy szép, új, bensőséges dialógus. 2002 tavaszán a plébánia egyik munkatársa részt vesz

Szentől szemben, de ugyanazon az úton – a református és a katolikus templom Monoron.

Castelgandolfóban a Fokoláre Mozgalom egy találkozóján, amit a Plébániai Mozgalom szervezett. Nagy lendülettel, új fényel tér haza: „Ha szeretünk, Jézus ott van közöttünk, s Ő tudja megújítani a plébániát.”

„Ezen a tavaszon indult el a Babamama közösség – folytatja elbeszélését a plébános. – Először senki nem hitt benne, hogy menni fog. A ke-

Urban László (4)

Papp Csaba

nyelni ezt az igaztalan állítást, de mégis szorgalmaztam, hogy járjunk össze imádkozni. Lassan, dőcögösen indult. Az idős református lelkész akart – tekintélyénél és a protestáns többségnél fogva – mindent irányítani. Bátorsággal kellett mondanom: dialógus csak egyenrangú felek között lehetséges. Eddig a többi lelkész a békeség kedvéért inkább elkerülte ezt a konfliktust,

resztelésre jelentkezőknek eddig semmi követelmény nem volt támasztva. Azóta is rendszeresen járnak az anyukák... Nemrég kezdtük el a katekumen hittant. Először mindenki elvetélt ötletnek tartotta, jelenleg két csoport van, ők az egyházközség legelőbb közösségei.”

Az ökumenikus kapcsolatok lassan bontakoztak. Az első évben még a városi újságban olyan cikkek jelentek meg, hogy a katolikusok Mária imádók, stb.

„Emlékszem, nem volt könnyű le-

de a hamis békeség nem békeség. Nem vita lett belőle, hanem egy nagyobb szeretet.”

Két éve új, fiatal református lelkész érkezett a városba a gyömrői születésű Saller Tamás személyében. Feleségét az egyetemen ismerte meg, ő is lelkész. Egy fizetésből élnek, három kislányuk van.

„Jó barátok lettünk – mondja mosolyogva Tibor atya. Tamás is a Szentlélek indíttatásait keresi. Rendszeresen közösen imádkozunk, sokszor meghívják ebédre. Több közös

programot szervezünk, például az iskolai hittanórák előtt közösen imádkozunk.”

A hétköznapok sokféle lehetőséget adnak: egy alkalommal Tímea, a lelkész felesége ment el gyógyszerért, mikor Tibor atya beteg lett. A gyógyszerésző mosolyogva adta oda a gyógyszert – tetszett neki ez a gesztus, hogy ő viseli gondját a katolikus plébánosnak. Megértette az újdonságot, és örült neki.

Tímea kicsi gyermekeivel sokszor megfordul a Baba-mama összejöveteleken, tapasztalatot gyűjteni. Nemrég ők is elindították az ő egyházközségükben. 2003 tavaszán a keresztény egyházak közösen szervezték meg a Pro Crist műholdas evangelizációt, azóta havonta felekezeti imaórák vannak a hívek részére is mindig más parókián. 2004-ben „Jézus házat”, Ifjúsági evangelizációt tartottak a város gimnáziumában. Sokan örülnek a közös programoknak, de nem mindenki. Vannak, akik féltik a katolikus hitet.

„Nyugodtam állíthatom, hogy semmit nem adtunk fel belőle – erősíti meg a látható valóságot Tibor atya. – Az elhagyott Jézus nélkül nem menne, mert Ő vette magára az egyházak közötti feszültséget is, s megváltotta.”

A lelkészek közötti jó kapcsolat feltűnt a város vezetőinek is. Mivel a gyerekekkel többször is együtt fociznak, az Önkormányzat képviselői kihívták a lelkészeket egy focimeccsre, s utána egy közös beszélgetésre. Rendszeresen meghívják őket a város ünnepségeire is. Amikor nemrég Habsburg Ottó a városban járt, találkozott a lelkészekkel is. Az esti ünnepségen ezt mondta: „Sok szép dologgal találkoztam, de ami legjobban tetszett: a lelkészek közötti egység.”

Itt létté válik, mindennapi tapasztalattá az egység karizmájában rejlő megújító erő: „Csak keresztre feszítetten lehetünk a lelkek apjává és anyjává”.

„Az egységnek nagy ára van, de csodálatos megtapasztalni gyümölcseit” – fejezi be Tibor atya.

Svéd Imre

A monori plébános és a református lelkész 2004. májusában együtt vettek részt Stuttgartban az „Együtt Európáért” nemzetközi találkozón. Az ezt követő nyári Máriapolin az ott megélt tapasztalatról így beszél Saller Tamás, református lelkész:

„Egészen biztos vagyok benne, hogy Krisztus nem azt akarja, hogy ilyen nagy konferenciákra menjünk, utána pedig várjunk a következőre. Hálás vagyok azért, hogy együtt mehettünk a monori római katolikus plébánossal – és azóta is együtt lehetünk. Ez nagyon-nagyon fontos dolog. És szeretnék bocsánatot kérni azért, mert volt olyan idő, amikor nem szerettük egymást, mert ez nagyon nagy baj.

Jó lenne végre komolyan venni mindannyiunknak, amit Péter és János mondott ott az ékes kapuban: Aranyam, ezüstöm

nincsen, de amim van, azt adom neked. Mert ennek a világnak Krisztusra van szüksége. És ha nem haladunk Istennek a tervével, akkor lemaradásban leszünk. Azt mondja Jézus: Arról ismeri meg a világ, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretik egymást. Ha nem szeretjük egymást, akkor nem ismeri meg Őt a világ.

Jó volna, ha végre összefogna Magyarországon ez a 'láthatatlan egyház' és ne azt nézzük, hogy kinek mi van a pólójára írva, hanem azt elsősorban, hogy Krisztusban egyek vagyunk.”

MIT IS JELENT EGY ÉLETRE TÁRSUL SZEGŐDNI?

Maga Szent Pál is nagy titoknak nevezi két embernek egy egész életre szóló szövetségét. Sokan írtak azóta is a házasság magasztos voltáról, a kitartásról egészen a halálig, a hűségről, amikor a felek el nem hagyják egymást.

Tóth Judit

KÉTSÉGTELENŰL nem egyszerű és könnyű ez a feladat, de nem is lehetetlen dologra vállalkoznak azok a párok, akik a házasság mellett döntenek. És csak egyszer akarnak az oltár elé lépni, örök hűséget fogadni.

Tavaly Olaszországban a moziban elég sokáig vetítették „A szerelem örök – ameddig tart” című filmet. Már a cím elárul mindent.

Szeretnénk tanúsítani, hogy a szerelem valóban örök, hogy tart, egészen a halálig, és nem valameddig!

Bíró László
családreferens püspök ebben az évben is folytatja a „Hívom a családokat” sorozatot.
Januári programjavaslata:

Tombol a tél. A hidegben még jobban megértjük: „Nem jó, ha az ember egyedül van.” (Ter 2,18) Csodálatos az, hogy két ember egymásra talál és egymásé lesz. Az igazi társ több, mint haver, több, mint partner, több, mint cimbora a szórakozáshoz, senki és semmi nem helyettesítheti. Mit is jelent egy életre társul szegődni?

Utópiáról, konzervatív ideálokról van szó? Ma is vannak, és nem kevesen fiatalok, akik a házasság mellett komolyan döntenek, mert tudják, hogy lehet cselekedni és felelősséget vállalni egymásért a döntés következtében.

Egy fiatal olasz házaspár, Luciano és Maria Chiara nagyon érzéketesen beszélnek erről:

„Amikor megismerkedtünk, jól kijöttünk egymással – kezdi Luciano –, sok volt a közös bennünk, de később a dolgok megváltoztak. Az idő múlásával valamennyire távol kerül-

CN(4)

tünk egymástól. Az a lelkesedés is alábbhagyott, amivel az egyetemre jártam. Utolsó vizsgáimat nem is tettem le, időmet inkább olvasással és zenéléssel töltöttem. Később az Alitaliánál, majd egy kutatóközpontban találtam munkát.”

„Én is hagytam, hogy sodorjanak az események – veszi át a szót Maria Chiara. Miután megszereztem az újságírói szakképesítést, különböző sajtóügynökségeknél és napilapoknál dolgoztam, ami teljesen kitöltötte az időmet. Rengeteg emberrel volt kapcsolatom, de valahogy magányosnak éreztem magam. Néhányszor mégis elmentem barátaimhoz, ahol találkoztam Lucianoval is, akinek éreztem a rokonszenvét. Ő el is mondta ezt, én meg nem tudtam, hogy válaszoljak erre. Rájöttem,

hogyan félek: félek attól, hogy megélesem a szerelmet, hogy beengedjek egy másik embert az életembe. Teljesen felkavart az őszintesége, ahogy Luciano megnyitotta előttem a szívét.

Néhány hónap elteltével ő lediplomázott, és ezután az egyetem felajánlotta, hogy vegyen részt egy három hónapos nemzetközi kutatási projekten Kínában. Még elutazása előtt megkért, hogy gondolkozzam a házasságon, és adjak választ, amikor hazaér. Bennem egyre jobban jelentkeztek a bizonytalanságok, és betöltötték egész bensőmet. De áthárítottam tudat alatt a családomra és leginkább az édesanyámra. Mint ha kötelessége lett volna, ezt mondani: minden rendben van, nyugodtan mondj igent.

Megkérdeztem magamtól, vajon tényleg Luciano az az ember, akit szeretni vagyok hivatva örökre. Később elmondtam ezt neki, mire ő: vagy olyannak szeretsz, amilyen vagyok, vagy nem szeretsz, és akkor vége a kapcsolatunknak. Még azon az estén döntöttem!”

„Nekem sem volt világos egészen, hogy mit akarok, – ismeri el Luciano. – Feltettem a kérdést, tényleg Maria Chiara életem párja? Úgy emlékszem vissza arra az időszakra, mint egy belső sivatagra. Teljesen üresnek éreztem magam és nem sikerült megtalálni az erőt a döntéshez. És ez napról napra rosszabb lett! Pár hónappal később találkoztam Maria Chiarával, akit teljesen más fényben láttam. Ő természetesen ugyanaz volt, bennem viszont sok minden

GYÖNGÉDSÉG

Bár kapcsolatunkat átszővi a gyöngédség és a mély párbeszéd, a szexuális életet inkább tehernek érzem. Már házasságunk elején sem ez vonzott igazán, de sose utasítottam el férjemet, mert örömet akartam szerezni. Helyes a hozzáállásom?

egy feleség

Sok tényező vezethet oda, hogy az egyik fél – főként a feleség – a szexualitást tehernek érezze. Főként akkor, ha házastársával nincsen igazi kapcsolata. A nő általában érzékenyebb a kapcsolat minőségére, ezért nem könnyen bízza magát partnerére, ha előtte nem győződik meg róla, hogy az egész szívét birtokolja.

Itt jó a kapcsolat a házastársak között, minden jel szerint, bár mindig van javítani való e téren.

A probléma egy másik lehetséges oka a szexuális örömről alkotott hibás felfogás,

ami mögött rendszerint túl szigorú nevelés vagy negatív szexuális tapasztalatok állnak. Esetenként szakember segítségére is szükség lehet, hogy meg sikerüljön szabadulni bizonyos berögződésektől, miknek nem is vagyunk mindig tudatában.

Véleményünk szerint ezekben az esetekben fontos, hogy mentalitásunk gyökereken átalakuljon. A szexuális kapcsolat fon-

tos része a házaspár életének (természetesen nem egyetlen aspektusa). Ha őszinte szeretetből fakad, ha egyszerűen és hálával fogadjuk, akkor nagyon segíti a házastársak közti egységet. A legutóbbi zsinat

óta újra felfedezte az egyház is ezt az értéket: Isten ajándékának tekinti, hogy segítségével a házastársak elkötelezetten és hűségben éljék a házasságot. Mert az egyház nincs az öröm ellen, csak annak van ellene, ha az öröm keresése önző és rendezetlen.

Gianfranco Ravasi, egy neves teológus írja az Énekek énekéhez fűzött kommentárjában: Ha a szenvedélyt átforgatja a szeretet kovásza, akkor nyomtalanul eltűnik az önzés, és kibontakozik az önjárandékozás teljessége; az élvezet nyitott és örömteli lesz, mert nem vak már.

Mindezen túl nagyon szép a szándéka, hogy a férjének örömet szerezzen. Az „adatok és adnak majd nektek is” evangéliumi törvény ugyanúgy érvényes a pszichológiában. Gyakran nem várt gyümölcssei vannak. Megismertünk sok olyan házaspárt, akik azzal találják meg a harmóniát szexuális életükben, hogy egyre törekedtek teret adni a másik igényeinek, önmagukról elfeledkezve. Az intim kapcsolatban az öröm kölcsönössége elsősorban az érzelmek és vágyak összecsengésétől függ.

Ha meg is kell tenni mindent annak érdekében, hogy életük továbbfejlődjön ebben (a lehetőségek határain belül), mindig őrizze meg a belső békét. És ne feledje, hogy kiteljesedni csak úgy tud, ha kifelé tekint.

Maria és Raimondo Scottó

megváltozott. Tisztán éreztem Isten kezét történetünkben. Számomra az az este mindig az a pillanat marad, amikor megértettem, hogy ő életem párja. Pár hónappal később már megvoltak a konkrét terveink.

Amikor összeházasodtunk, akkor már négy éve voltunk jegyesek, és nem akartuk engedni, hogy csak a kölcsönös rajongásban éljünk. Nagyon sok erőt, türelmet és kitarást adott az a perspektíva, hogy egész életünk a kezünkben van.”

„Ahogy elhatároztuk, hogy megesküszünk, egyszerre jelentkeztek az anyagi problémák: a lakáskeresés, az előkészületek az esküvőre, a lako-

dalom megszervezése, a meghívottak létszáma, – emlékezik vissza Maria Chiara. – Sok-sok nehéz pillanat volt, de a végén minden egyszerűbben alakult, mint gondoltuk. El-döntöttük, hogy nem fogadjuk el azt a házat, amit szüleink szántak nekünk, hanem egy kis bérlakásba költözünk akármilyen nehéz is lesz. Nem túl logikus, hogy az ifjú pár az esküvő előtt visszautasítson egy szép nagy kertes házat, ami ráadásul minden jövőbeli igényt kielégített volna!

Soha nem fogom elfelejteni: azzal az erős meggyőződéssel léptem be a templomba, hogy a Lucianónak ki-

mondott igennel Istennek mondom igent a rólam alkotott tervére. Luciano ugyanígy gondolkodott: ebben a tervben a házassággal felelőssé váltunk egymásért.

Körülbelül három hónap múlva megtudtuk, hogy várandós lettem. Természetesen vágytunk gyermekre, de nem ilyen korán. Olyan volt, mintha mindent az elejéről kellene kezdenünk. Kisfiúnk megszületésével óriási ajándékot kaptunk: a kilenc hónap várákozás családdá tett minket, és megtanított elvárások nélkül szeretni. Hatalmas ez a dolog, és nagyon sok örömet ad a mindennapokban.” ■

CSALÁDOK A CSALÁDOKÉRT A 2005-ÖS NEMZETKÖZI ÉS HAZAI CSALÁDFESTIVÁLRA KÉSZÜLÜNK

Ma egyre inkább tudatára ébredünk, hogy dinamikusan változó világunkban a család különös figyelmet és védelmet érdemel, hiszen gyakran szenvedő alanya ezeknek az átalakulásoknak. Évszázado-

kon keresztül az emberi élet természetes közege volt, és jól működött különösebb beavatkozás nélkül is.

Mára ez a helyzet több szempontból is radikálisan megváltozott és világossá vált, hogy nem lehet magára hagyni problémáival. A segítség azonban nem lehet csupán a politikusok feladata, a civil társadalom is igen sokat tehet az ügy érdekében. De talán magukra a közvetlenül érintettek, a családokra vár a legfőbb feladat. Ők lehetnek főszereplők a problémák megoldásában.

Ez felelősség a saját családjunkért és a többiért, arra indított bennünket, hogy barátainkkal és ismerőseinkkel tudatosan beszélgetni kezdjünk a minket érintő kérdésekről. Az évek óta folyó párbeszéd számtalan gyümölcsöt hozott. Alkalmat adott, hogy megosszuk a házasságunkkal, gyermekeinkkel, rokonainkkal kapcsolatos élményeinket és tapasztalatainkat másokkal is.

Nemzetközi családfesztivál 2005

A Fokoláre Mozgalom kezdeményezésére 2005. április 16-án nemzetközi családfesztivált rendezünk. Azzal a céllal, hogy megjelenítsük a család értékeit és hangsúlyozzuk a társadalmi fontosságát a

lehető legszélesebb média-nyilvánosságban. Pozitív képet szeretnénk közvetíteni és megmutatni azt, hogy a családból kiindulhat a békésebb, szolidárisabb, testvéribb világ építése.

Azokat az erőket kívánjuk összefogni a társadalomban, akik a család ügyét fontosnak tartják, függetlenül a világnézeti meggyőződéstől. Párbeszédet kezdeményezünk a családot érintő legfontosabb témákról, és konkrét javaslatokat akarunk újtárra indítani szerte a világon.

A több mint 100 országában szerveződő családfesztiválok kilencven percre összekötik a római Capitoliumon zajló rendezvényt és további interaktív helyekkel.

Fórumok és kerekasztal-beszélgetések

Ismerőseink, barátaink körében országsszerte kezdeményeztük ezeket, bárki részvételével, aki szívesen bekapcsolódik a családról folyó beszélgetésekbe és azt keresi, ami összeköti. A párbeszéd négy témában folyik: párkapcsolat, gyermekek a családban, generációk együttélése, család és társadalom.

Eddig kb. 100 fórum indult el, ahol személyes élettapasztalataink elmondásával is megerősítettük egymást, hogy tud ma is jól működni a család, a maga nehézségei ellenére.

Alapvető célunk, hogy egymás mondanivalóját meghallgassuk és befogadjuk, és így kölcsönössé váljon a párbeszéd, mert ezzel gazdagíthatjuk igazán egymást.

Megszületett a gondolat, hogy álljunk elő javaslatokkal a családok helyzetének javítására társadalmi szinten is.

A beszélgetéssorozat mellett készülünk cselekvési terveket is megvalósítani. A hazai központi rendezvény Budapesten a Nemzeti Sportszarnokban lesz 2005. április 16-án 10-től 17 óráig, eközben kerül sor a római program közvetítésére.

A családfesztivál hazai szervezője az Új Családok Egyesülete, ami a Fokoláre Mozgalomhoz tartozik.

Tóth Judit

JANÓ SZEME VILÁGA

Sanyi és Ági három gyermekükkel egy szép családi házban laknak Győr közelében, a Szigetközben, egészen közel a Mosoni-Dunához. Két fiuk kilenc és tizenegy évesek, Ágika nemrég kezdett óvodába járni.

ÁGI MESÉLI: este fél kilenc felé Janó hangos sírására lettünk figyelmesek, mely sikító volt és kétségbeesett. Sanyi szaladt föl és ijedtségében elkezdett Bandóval kiabálni, mert a gyerek azt találta ki, hogy nyílpuskával ceruzát lövöldöz. Én is felsiettem, Janó sírva kérte, hogy nézzem meg a szemét, mert a tesója belelőtt valamit. Éppen festés közepén voltunk, az egész szoba felfordulva, a bútorok pedig egy kupacban összetolva. Mint kiderült, játék közben az egyik bútorhalom mögül kinézve eltalálta Janó szemét a hegyes ceruza. Szemgolyóján a pupillája körül volt valami változás és mondta, hogy homályosan lát vele. Megnéztem, de nem találtam olyan rémisztőnek. Bízunk abban, hogy talán a sírás miatt nem lát vele tisztán.

Mégis úgy döntöttünk, bevisszük az ügyeletre, nem várjuk meg a reggelt, bár már jó késő volt. A doktornő fejcsóválva vizsgálta Janó szemét,

és kíméletlenül közölte velünk a gyerekek füle hallatára, hogy nagyon súlyos a sérülése. Gyakorlatilag kilyukadt a szemgolyója, és erős gyulladás kezdődött, majd felsorolta a látásvesztést, szürke hályogot, stb., mint lehetséges következményeket... Janó erre nyöszörögve megkérdezte: „Akkor nem fogok látni?” Sanyival összenéztünk és rögtön tudtuk, hogy csak Jézus és az ima segíthet. „Kisfiam, téged Jézus fog meggyógyítani!” – mondtam, Sanyi pedig rögtön ment imát kérni telefonon a barátainktól.

Azonnali műtétre volt szükség, de előtte, éjfél táján, behívott a doktornő és pontosan elmagyarázta a sérülés jellegét, a szemgolyó részeinek állapotát, a jó és a rossz esélyeket. Ekkor megértettem, hogy a félelem az ördögtől való.

Ehelyett bele kell vetni magunkat a Gondviselés hitébe. Eszembe jutott a szegények orvosa, boldog Barthyányi-Strattmann László, aki szemorvos volt. Őt kértem, hogy irányítsa a műtő orvos kezét. A műtét alatt olyan bizalmat és hitet nyertem a rózsafüzér imából, hogy amikor a doktornő odajött hozzám és elmondta, hogy jól sikerült, a várakozáson felül, én azt tudtam már előre.

Az éjszakát tehát a kórházban töltöttük. Másnap a nagyviziten a műtő orvos elmondta, hogy még mindig bizonytalan a gyógyulás folyamata, bármilyen szövődmény adódhat ezután is. Én erre azt mondtam, hogy nem lesz. Ő pedig nagyon csodálkozott, mert ennyire bizakodó anyukával ritkán találkozott eddig.

Janót pedig megkérdeztük, megköszönte-e már Jézusnak, hogy meggyógyította. Erre azt felelte: „Meg”. Ezt a szűkszavú választ bővítendő további kérdéseinkre azt válaszolta: „Ma is, meg tegnap is”. És, hogy nem haragszik Bandóra.

Úgy osztottuk be időnket, hogy Janó minél kevesebbet legyen egye-

Családi fotók

dül a kórházban. Egyik reggel megkértük a nagymamát, hogy vigye el Ágikát oviba, mert akkor korábban be tudok menni.

Épp Janóval beszélgettem, amikor Sanyi hívott telefonon, hogy a festési nagy felfordulásban nem találja Ágikának a tb-kártyáját, mondjam meg, hol van. De miért kell ez most? – kérdeztem. Azért, mert a nagyi a saját biciklijével akarta Ágikát az oviba vinni, amin nincs gyerekülés, és bekapta a küllő a lábát. A tb-kártyára tehát ezért volt szükség. Amit útmutatásaim alapján, és a festők segítségével aztán meg is találtak. Az első ijedtség után mondtam Janónak, hogy most lemegyek a balcsészre és majd együtt jövünk vissza hozzá Ágikával. Lábacska szerencsére nem tört el, csak csúnya, roncsolt seb lett rajta.

Másnap délután Bandó sántikálva jött haza a Duna-partról, mert valami felhasította a talpát. Úgy látszik, ő sem akart kimaradni az eseményekből. Sanyinak ekkor már nevetve mondtam, hogy úgyis mész be Janóhoz a kórházba, vidd be Bandókat a balesetire egy tetanuszra.

A két kissebblé másnaponként kellett kötözésre járnunk, utána mindig „hazamentünk” a szemészetre nagyfiunkhoz. Bandika sántikálva, kislányunk pedig bekötözött lábbal, apja ölében. Egyik nap, amikor az egész sebesült családunk látogatni érkezett, a kórteremből épp kinyitott kifelé a nagyvizit, és megpillantva minket, nem tudták jól látnak-e (szemész létükre), hogy ennyi sérült van az osztályon?

Sokat imádkoztunk Sanyival a gyermekeinkért. Végül mindegyikük, Janó szeme is tökéletesen meggyógyult, ami persze a gondos ellátásnak, a professzor bravúros operációjának volt köszönhető, de egészen biztos annak is, hogy szinte az egész országban imahadjárat indult Janó szeme világaért a kérésünkre.

Néhányszor beszélgettem a főnővérrel, aki egyszer azt mondta: az a benyomása, hogy olyan lehet az ideális család, mint a miénk.

Szerkesztette: T. J.

SPORTNAP

Ahogy a vonat ajtaja becsukódik, eszembe jutnak a gimnáziumi évek. Ahogy otthon kosaraztunk. Nekem sosem volt könnyű ilyen fiatalokkal sportolni. Játszani túl nagy vagyok hozzájuk, felügyelni meg túl reménytelen – mondatja velem az emberi logika.

Sudár Balázs

HALADUNK GYÖMRŐ FELÉ, körülöttem másfélszáz fiatal zsi-bong. Mellettem a hölgy már tizedszer mondja el fennhangon, milyen jó, hogy mindjárt leszállunk. Ez még mindig az emberi logika érveit támasztja alá számomra: túl sok ennyi gyerek. Ahogy odaérünk, és pillanatok alatt mindenki megy a saját szálláshelyére, kezdem megérteni, hogy nem is lesz olyan lehetetlen, bár ilyen sokan vagyunk. Megebédeltünk, aztán irány a tornaterem, és a megnyitóval megkezdődik a gen 3-ak¹ idei Sportnapja. Százötvenen figyelnek csendben, amint Ivacs Béla testnevelő, egykori kosárlabdázó beszél a játék tisztaságáról. Nagyon aktuálisnak érzem, nem csak az Olim-

pia miatt, de kicsit még mindig látva, mi zajlik a világban profi sport álnév alatt. Átigazolási időszakban az összes sportág vásárra hasonlít, ahol némileg maga a sportoló is beleszólhat a döntésbe, de mégiscsak adásvételről van szó. Ezek után logikus következmény a dopping, hogy a sportoló megpróbálja a legjobban eladni magát.

Másnap Dr. Kovács Dusan gátfutó beszámolója nagyon pozitív választ adott erre. Arra, hogy az ember mint őrizheti meg méltóságát, hogyan tarthatja távol magát attól a mentalitástól, ami különben tetőtől talpig elborítja. Nagy benyomást tett a fiatalokra. Személye, viselkedése alátámasztotta azt, amit mon-

Maucha Kristóf (5)

*Szekeres Mihály atya:
„Valóban nagy kegyelem volt a gen 3-ak Sportnapja. Szép volt a légkör, és a mieink sokat dolgoztak érte. Gyömrőnek külön ajándék volt. Az egyik étterem tulajdonosa ingyen adta a két ebédet 140 főnek, és sok-sok felajánlás jött a szolgálatokban is.”*

dott. Mennyire hiányzik ez manapság a sportból! Hol vannak a sportolók, akik az életükkel is igyekeznek példaképei lenni a rajongóiknak? „Majd ők!” – gondoltam hirtelen.

Végül mégsem az előadások azok, amik elsősorban ledöntik bennem az emberi logika jéghideg következetességgel felépített erődjét, hanem maguk a fiatalok. Az, hogy látom őket sportolni, ennyiféle sportágban, miközben igyekeznek minden pillanatban egymásra figyelni. Számomra a legmeggyőzőbb az volt, hogy két nap alatt egyetlen komolyabb durvaság sem történt. Majd a sport befejeztével látni őket közösen misére menni, és teljes odafigyeléssel, nem pedig a

2002 óta minden év őszi szünetében megtartjuk országos találkozókat, ahol az év témájában mélyedünk el. Idén ez a téma a sport. Nemrég fejeződött be az olimpia, és sokakban felmerült a kérdés: Milyen értékek mozgatják a sportolókat? Hogyan tudják megélni a számunkra oly fontos Aranyszabályt a sportban? Ezekre a kérdésekre kerestük a választ Gyömrőn, november 3-4-én, ahol az ottani közösség vendégül látott minket. Sokmindenben megtapasztaltuk a gyömrői és mendei közösség szeretetét.

Induláskor kaptunk egy-egy karszalagot, amelyre fel volt írva a sport hat szabálya. (Fair play, Soha ne add fel, Figyelj másokra, Új módon játssz, Játssz komolyan, A játék miatt játssz.) Ezek segítettek, hogy ne csak a győzelem vezessen minket sportolás közben. Szép volt látni, hogy az ellenfelek gratuláltak egymásnak egy-egy szép csel után. Tényleg tapasztalható volt az egység közöttünk. A délutánt misével zártuk le, este pedig táncházzal fejeztük be a napot. Akiknek nem volt kedve táncolni, a „teakocsmában” beszélgethettek.

Másnap reggeli után a magyar férfi 4x100m-es gátfutás országos csúcstartója, Dr. Kovács Dusán mesélt arról, hogyan lehet sportolás közben is élni az Aranyszabályt, szabályosan játszani és mégis törekedni a győzelemre. Sok kérdésre választ kaptunk, tényleg elképzelhetővé vált számunkra ez a játékforma. Délután megpróbáltuk megvalósítani a hallottakat.

Többen mesélték el benyomásaikat: „Nagyon eredményes Sportnap volt, jó volt a légkör, teljesen más, mint amikor kimegyünk az utcára kosarazni vagy focizni. Itt mindenki tudott játszani, és a gyengébbek is kaptak lehetőséget.”

„Egyik nem vallásos osztálytársam azt mondta, hogy ez egy nagyon jó közösség, és hogy itt két nap alatt leszokott a csúnya beszédről.”

Többen mondták, hogy a sport hat szabályát nem csak sportolás közben, hanem a hétköznapiakban is élni kellene.

Hazafelé felvetődött egy esetleges folytatás, egy nyári tábor ötlete, ahol – akár öt napon keresztül – lehetne sportolni és lelki programokon részt venni. A sikeres folytatás érdekében számítunk mindenki imájára...

*Szeles Márta – Szeged,
nyolcadik osztályos tanuló*

türelmetlen nyugtalansággal. A csend, az énekszó, a közös imádság teljesíti ki a sport lüktetését. Este közösen táncolnak, ugyanazokkal a kezes vagy esetlenebb mozdulatokkal, ahogy addig futottak, dobtak, ütöttek. Tudom, hogy milyen történetek vannak néhányuk mögött, és reménykedem. „Majd ők!”

Ahogy külön-külön figyelem őket, nagyon sokféle embert látok. Sport-szempontról lelkes amatőrtől a többszörös bajnok, válogatott sportolóiig mindenkit. És mindenkinél látom a maga önálló történetét. Mindegyikük másként kezd neki ugyanannak a cselekvésnek. Van, aki erőből, van aki ügyességgel, esetleg ésszel. Más-más úton, de eléri a céljukat. Ha néhányan esetleg sporto-

lók lesznek közülük, és mostani odafigyelésük, nyitottságuk, őszinteségük megmarad akkor is, akkor fog megvalósulni mindaz, amit remélünk, amire egy-egy ember már törekszik a maga módján. És egyszer talán sikerül úgy megyei rangadót rendezni, hogy senkit nem kell még aznap este összevarrni – ugrik be,

visszagondolva a Falco-Körmeend meccsre, ahonnan mindig a kórházban kötött ki valaki. De csak ha sokan, közösségként lépnek fel, akkor fogja a sport világa valóban kifejezni mindazt, aminek kifejezésére megszületett. „Majd ők!”

Ahogy a vonat ajtaja becsukódik, eszembe jutnak a gimnáziumi évek.

Ahogy otthon kosaraztunk. Akik utánunk jönnek, minden bizonynyal határozottabban képviselni fogják mindazt, amit talán mi is szeretünk volna, de egyedül, bátortalanul mégsem sikerült. ■

¹ A Fokoláre Mozgalom fiataljai, a 10-18 éves korosztály

Ajándéknak teremtve

Összeállítás-sorozat Francesco Châtel „Creati in dono” c. könyve alapján.

8. Ha a házasságot választjuk

Ha a szeretet útját járjuk, és növekszünk benne, legyőzve a nehézségeket, az akadályokat, akkor megtaláljuk a helyünket abban az életállapotban, amit Isten öröktől fogva elgondolt, úgy, hogy különösebben nem is kell keresgelnünk. Akkor a házasságban vagy a szüzességben továbbra is Istenről fogunk tanúbizonyságot tenni az életünkkel.

Dönteni a házasság mellett: félelmet kelt ma, a nyugati világban főképp. Idejétmúlt, felesleges, ideig-óráig fennálló dolognak tűnik csupán. Ám, ha messzebbre látunk, ha nem ragadunk le az elénk táruló válságos helyzetképnél lépten-nyomon, akkor rájövünk, hogy rengeteg boldog, megvalósult házaspár és család létezik.

Most próbáljuk megérteni – szem előtt tartva a személyiségmodellt –, mi is valójában a házasság. Induljunk ki Jézus egyik válaszából: „Nem olvastátok, hogy a Teremtő kezdetben férfinak és nőnek teremtette az embert és azt mondta: Ezért a férfit elhagyja apját, anyját, feleségével tart, és egy test lesz a kettő? Most már többé nem két test, hanem csak egy. Amint tehát Isten egybekötött, azt ember ne válassza szét.” (Mf 19,3-6).

A házasság tehát nem csak egy olyan egyezség, amit a társadalom rögzített. A házasság része Isten tervének a kezdetektől, amikor a férfit és a nőt megteremti, hogy egy test legyenek, (a „test” szó a személy egységét jelzi a szemita nyelvekben).

A házasság útját választani ugyanazt jelenti, mint megvalósítani Isten tervét. Ezáltal mi, akiket a „saját képére és hasonlatosságára” teremtett, a lehető legteljesebb módon kifejezhetjük a bennünk is nyomot hagyó egységet itt a földön: a két személy teljes egységét.

Ezen felül még mást is jelent: együttműködést Istennel a teremtésben, mert ezzel az egyesüléssel mi magunk adhatunk új életet másoknak, akiket később tudunk kell befogadni, és gondoskodni is róluk éveken át, úgy, ahogy ezt maga Isten tenné.

A házasság ilyen felfogása egyrészt bátorító, (mert egy nagyszerű valóság), másrészt egyesekben félelmet kelthet, hogy örökre elköteleződjenek így. Ezért kell jól felkészülni erre.

Amikor egy fiú és egy lány már túl van a szerelem korszakán, és egymás számára nyitott könyv az életük, meg kell tanulni a kapcsolat építése közben napról-napra jobban szeretniük egymást. Meg kell ismerniük a másikat ténylegesen, hogy egymásnak mindig ajándék lehessenek kölcsönösen, ahogy ezt többször említettük is már.

Meg kell ismerni a másik gondolkodásmódját, érzelmeit, döntéseit. Kell tudni mé-

lyen megérteni őt, és magunkat megértetni vele. Aztán el kell jutni oda, hogy közösen gondolkodjunk, érezzünk és döntünk (először az apró dolgokban, majd egyre nagyobbakban, mint például abban, hogy összeházasodjunk-e vagy sem). Ebben az egyre növekvő közösségben oda is el kell érni, hogy osztozzunk lelkünk legmélyebb dolgaiban, az értékeinkben, mindabban, amiben hiszünk. Így fedezhetjük fel a közös alapokat, és így építhetjük fel együtt az életünket.

A házasság része Isten tervének a kezdetektől, amikor a férfit és a nőt megteremti, hogy ketten egy test legyenek.

A „NEVELŐ” SPORT

Edzők, sportolók, a nemzeti és nemzetközi olimpiai bizottságok tagjai, valamint testnevelők vettek részt Bécsben a második nemzetközi „Sportmeet” kongresszuson.

Hogyan lehetséges pozitív értékek közvetítése a sporton keresztül? Hozzájárulhat a sport a testvériség építéséhez?

„A Sport az emberi lét számos dimenzióját láthatóvá teszi. A sportoló felismeri saját korlátait, amikor nehézségekkel és vereségekkel kell

szembenéznie. Egyúttal érzi a hívást, hogy áttörje a korlátokat és így saját természete fölé nő, megérez valamit a végtelenből.” Ezekkel a sza-

LAPÁTTAL A KÉZBEN

Máté tizennyolc éves, középiskolás. Székesfehérváron lakik, szüleivel és testvéreivel. Nemrégien letette a voksát az evezés mellett, ahogy ő mondja.

Dönteni kell, és át is kell gondolni. Természetesen vannak kisebb és nagyobb célok, amit az ember kitűz magának, és utána azt is meg kell érteni, hogy mit kell alá- vagy fölérendelni ennek. Azért, hogy valami pozitív dolog jöjjön ki belőle mindenképpen.

Az én céloom az evezés, emellett döntöttem, kb. másfél éve. Akkor a súlyteljesítményem jóval a mezőny fölött volt az országos versenyen, ami a legfontosabb a vízi versenyeken. Második lettem, és utána úgy döntöttem, hogy rágyúrok. A cél az országos bajnokság volt, amin aztán első helyezést értem el.

Igazándiból az élet más területein egyedül a cél a fontos, mert minden ezen múlik. Ha végig gondolom, hogy mit fektettem az evezésbe, és ezzel mit sikerült elérnem, akkor nem kevésről van szó. Ha elérem egy feladat, vagy új társaságban vagyok, akkor ott is törekszem, hogy sikerüljön beilleszkednem, vagy hogy esetleg jó dolgokat hozzak ki másokból is.

Tudom, hogy fel kell vállalnom a céljaimat, mert csak így lehetek önmagam. Nagyon rossz az az a tudattal élni, hogy nem úgy csináltam valamit, ahogy szerettem, vagy ahogy kellett volna.

Baráti társaságban megpróbálom a többiek kedvében járni, és nem bomlasztani. Persze a saját véleményemet is meg kell tartanom, de azért „engedni” is kell. És próbálkozni azzal, amit mások találtak ki, mert általában, az is jó azért.

vakkal bátorította üdvözlő levelében Chiara Lubich azt a százharminc résztvevőt, aki tizenhét országból érkezett. Hozzáteve a kérést: ne hagyják, hogy elnyomja őket a sport világában tapasztalható sok ellentmondásos tendencia.

„Ahogy a kert is csak tavasszal borul virágba, ugyanúgy szükség van a kölcsönös szeretet melegére ahhoz, hogy a valódi értékek és igazságok az emberből előjöhessenek.” És pont ez a „nevelő hatás” jellemezheti a sportot, véli Chiara.

Három témakörben hangzottak el előadások, személyes tapasztalatok, nyilvános viták. Példaértékű volt az ausztriai „Sports4Peace” akció, melyben több mint húszezer fiatal tapasztalhatta meg a különböző programok során, hogy a sport nem csak a minél nagyobb teljesítményre motiválhat, de eredményezheti a szolidaritást és a szociális kapcsolatok kiépülését is, és hozzájárulhat a béke építéséhez.

Eredeti, ötletes játékszabályok is voltak, melyeket egy dobókocka oldalaira nyomtatva terjesztettek: „Play fair! – Take Care of! – Make a difference! – Celebrate!” Játékos módon a Sports4Peace lényegét fejezik ki. Olyan mottók ezek, melyek a játékosokra irányítják a figyelmet, amelyek megtanítanak veszíteni, és bátorítanak, hogy barátságokat kössünk.

A Sportmeet elindította internetes honlapját is. A kongresszus anyagain kívül híreket, egyéb tapasztalatokat, beszámolókat is olvashatnak itt az érdeklődők. A cím: www.sportmeet.org

Paolo Crepaz
– Andrea Fleming

PEREMRE SZORULTAK

Hétpecsés titkok fogadója

Az Új Város megkereste Zsuzsannát és Andrást, az addiktológiai konzultánst és a családterapeutát. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat munkatársait a szenvedélybetegségről faggatjuk.

– Olyan betegség ez, mintha le akarnék rázni valamit magamról, de az nem esik le. Az italról meg úgy tartják, hogy az első pohárról még én döntök, de a második megissza az elsőt.

– És itt van a társfüggőség is. Mit jelent ez?

– Ha szó szerint vesszük, a társtól való függést jelenti. Pedig a társ viselkedésétől függ a másik. Olyan érzelmi kapcsolatokkal, szinte megfogó kapcsolatokkal találkozunk ilyenkor magában, ahol megjelenik a félelem, a szégyen, a bezárkózás...

Fontos tudni, hogy a társfüggő nem akarja, nem választja a helyzetét, egyszerűen próbál alkalmazkodni hozzá. Mivel a társa képtelen sajátmagáért és a környezetéért vállalni a felelősséget, idővel a hozzá legközelebb álló személynek kell helyette dönteni. Ő egyszerre lesz az üldözött és üldöző, a balek, a csapos, és az áldozat. Ugyan mindkettő áldozat, ugyanakkor a szenvedélynek az áldozata, de a társfüggő így válhat mártírrá.

Közben végig ott munkál a bűntudat.

Ez az érzés mindkettőjükben eleven, mert az alkoholistát sem hagyja békében a szégyen, a lelkiismerete. Ugyanakkor neki van egy nagyszerű „oldószer”, ami által tökéletesen kikapcsol. A társfüggő közben csak szenved, mert ő józanul tapasztalja meg azt, aminek ki van téve. Ilyenkor jön az altató, a nyugtató, sőt az sem ritka, hogy így ő is alkoholbeteggé válik. Van tehát egy lejtő.

Mindketten egyszerre érnek az aljára, de az alkoholista – ha a gyógyulás útját választja – elkezd felfelé kapaszkodni. A társa pedig ugyanott marad, hiszen ő nem beteg, vele nincs mit kezdeni. És ő sem tud magával mit kezdeni. Nem ritka, hogy ilyenkor szakad meg a kapcsolatuk.

soha egyetlen szóval sem beszél...

– Minden a családban kezdődik – hirdeti plakátotok. A gyógyulás is?

– Igen: a hozzátartozói csoportban. Eljött már ide apa, és azután a fiú hozta el édesanyját... Vagy egyetemista – a nagyszülei miatt.

Itt mindent ki lehet mondani. És ez segít. Van, amit nem kell, vagy nem most kell mondani, de itt a helyén van.

A gyógyulás tehát lehetséges. A betegnek nem oda kell visszamennie, ahonnan elindult az út lefelé, hanem egészen más irányú, lelki-spirituális fejlődésre van szüksége. Egy idő után korábbi közegében már nem találja meg azt, ami érdekli, mert egészen más szemmel látja a világot. Állandó, folyamatos fejlődésben találja meg a saját útját, és itt nem lehet megállni. „Az

vagy, aminek magadat tartod. Amikor a gondolkodásod megváltozik, te is megváltozol” – ahogy A. De Mello mondja.

– Segít-e a hit ebben a fájdalmas kudarcos küzdelemben?

Az alkoholbeteg-csoport hétről-hétre imával fejezi be a találkozóját. Mégis vannak, akik csak hallgatnak ilyenkor. Teljes tisztelettel és teljes joggal.

Az utcán, egy cigarettaszünetben valaki találkozott az ismerősével. Az ismeretség pedig nem akárhonnan, hanem a börtönből származott. És az így meghívott belépett – csak imádkozni.

A Fogadó mindenkit kész fogadni!

Hortoványi Emőke

A „Fogadó” három helyisége egymásba nyílik: a külsőben megmelegedhet az öreg bácsi a kutyájával, segítséget kap a járókelő, eljátszogat a kisgyerekek. A másodikban, ahol a terápia zajlik, van kereszt, de az csak kifelé menet látszik. Ahol pedig a feszület van a korpusszal, oda kívülálló alig lép.

Nem pusztán a pároké, lehet ez szülő-gyerekek, munkatársi viszony vagy barátság, amivel ettől kezdve nincs mit kezdeni. A kapcsolat megromlik, és nem megszűnik, hanem átalakul, átrendeződik, más minőségbe.

A szenvedélybeteg családjában mindent a „beteg” rész határoz meg: hangulatot, terveket, programot. Elmarad a kirándulás, nem jutnak el a nagymamához vagy a misére, a jókedvű hazatérőt fojtott hangulat fogadja... Ha többen vannak a gyerekek, szerepet választ ki-ki magának: a harsány, a nehezen kezelhető, a túlzottan elfogadó, a bezárkózó, a megmentő... És egyszer csak kiderül, hogy amitől tíz-tizenöt éve mindnyájan szenvednek, arról senki

Érdeemes bízni a fiatalokban

Gyakran elgondolkozom, hogy bízhatunk-e a fiatalokban, akik sokszor egész életükre félelmetesen kamaszok maradnak. Mit jelent igazán a serdülőkor?

A serdülőkori a felcseperedő gyermeket új élethelyzetek és új próbatételek elé állítja. Érzik, hogy sorsdöntő pillanatokot fog átélteni, és életmódjában olyan hibákra derülhet fény, amik eddig észrevétlenek maradtak: valójában korábban is már megvoltak, és egy tapasztalt embernek mindig is szemet szúrtak volna. Most azonban jelentőségük felértékelődik, és nem lehet tovább a szőnyeg alá söpörni őket.

A legtöbb kamasz számára ez az életszakasz mindenképp annak bizonyítéka, hogy ő már nem gyerek. Ha sikerülne meggyőzni őket, hogy ezt mi, felnőttek is magától értetődőnek tartjuk, sok feszültségnek elejét vehetnénk. Ha viszont úgy érzik, hogy ezt bizonygatniuk kell, akkor természetesen átesnek a ló túloldalára.

Rengeteg kamaszkori megnyilvánulás célja a függetlenség, a felnőttekkel való egyenlőség, a férfiaság illetve nőiesség demonstrálása. A serdülők viselkedését az fogja döntően befolyásolni, hogy gyermekként

milyen jelentéstartalmat társítottak a felnőtt léthez. Ha felnőttek lenni számukra azt jelenti, hogy nincs semmiféle kontrol vagy korlát, akkor a szabályok ellen fognak harcolni kamaszként. Ennek tudható be, hogy serdülőkori sokan elkezdnek dohányozni, káromkodni, vagy kimaradozni esténként.

Számos kamasz ellenségesen viszonyul a megdöbbent szülőkhöz. Ez mégsem hordoz magában valódi hozzáállásbeli válto-

zást, hiszen az eddig látszólag engedelmesebb gyermekben mindig is megvolt az ellenérzés a szüleivel szemben: ám, hogy el-lenszenvét ki is mutassa, csak most vállalja, ahogy önállóbbnak és erősebbnek érzi magát.

Az esetek többségében kamaszkorban több szabadságot és függetlenséget kapnak a fiatalok. A szülők érzik, hogy már nincs joguk állandóan felügyelni és óvni őket. Ha megkísérik továbbra is szárnyaik alatt tartani „kamaszaikat”, ők sokszoros erővel fognak hadakozni szabadságukért. Minél inkább próbálják bizonygatni a szülők, hogy ők még mindig gyerekek, annál jobban fognak küzdeni, hogy épp az ellenkezőjét mutassák meg. A harc végeredményeképpen élesen szembekerülnek egymással, és éppen ettől válik a serdülőkori megítélése olyan negatívvá.

Tartsuk mindig szem előtt: amíg a gyermek feladata az, hogy megtanuljon biza-

hagynia, hogy a gyerekek szabad utat kapjon a mások iránti szeretet. Ezzel magyarázható az a jelenség, hogy társaságban a kamaszok gyakran bírálják, illetve mások előtt szégyellik a szüleiket. Kiváltképp serdülő barátaik körében.

A második lehet képtelen a köldökzsinór elvágása, amikor a fiatalnak rá kell ébrednie, hogy nem gyerek már, de még nem is felnőtt: a kamasz harcol önmaga függőségei ellen, pszichológiai értelemben. Míg a kicsi gyerekek egyértelműen szüksége van a szülők dicséretére, szeretetére, addig a kamaszra az jellemző, hogy csak bizonyos mértékig igényli ezt, attól való félelmében, hogy a gyermekkorban marasztalják így.

Végül, harmadiknak itt van a nagy kérdés: „Ki vagyok én valójában?”. A serdülő nagyon szeretné megtalálni saját személyiségét, miközben igen nehezen és tétován tud megválni gyermeki énképétől. Épp

ezért, szüksége van egy „kölsönvett személyiségre”, ami eligazgatja őt a felnőtté válás e bonyolult szakaszában, míg nem sikerül végleg búcsút mondani a gyermekkor. Átmenetileg magára veszi valaki másnak az életstílusát, aki természetesen nem a szülő. Példaképpé válhat a sportbajnok, a híres színész, költő vagy festő, a kortárs a baráti körből, egy titokban csodált felnőtt, stb. Akik ki-nevetik, esetleg gúnyt űznek abból, hogy kamasz fiuk, lányuk láthatóan „majmolja” társai

öltözködési és viselkedési szokásait, azok a szülők nem értették meg, hogy a kölsönvett álarc alatt gyerekek éppen most ismerkedik igazán önmagával, és próbálja felfedezni a valódi személyiségét.

Hogy bízunk bennük, és mindig támaszaik vagyunk, épp ezért kell gyermekeinknek állandóan érezniük. Hiszen – ahogy Teilhard de Chardin mondja – minden múltnál kedvesebb a jövő.

Pasquale Ionata

lommaal lenni mások iránt, a kamaszkorban a serdülőnek le kell válnia a szülőkről, hogy rátalálhasson a maga egyéniségére, a felnőtt feladata pedig az, hogy önállókká váljanak, hogy elfogadják önmagukat és másokat.

Nem szabad tehát lebecsülni a serdülőkori három fontos vonását:

Az elsőnek azt a nevet is adhatnánk, hogy az istenített példaképek elhalványulása. A szülők iránti imádatnak alább kell

Ifjúsági világtalálkozó

2005. augusztus 16-21. között „Eljöttünk, hogy hódoljunk neki” (Mt 2,2)

mottóval Kölnben tartják a XIX. Ifjúsági Világtalálkozót. Erre a Szentatya kifejezetten hívja a meg nem keresztelt, egyháztól távol álló fiatalokat is. „Nem szabad elfelejtenünk, hogy a bölcsek pogányok voltak, akik az Abszolútum iránti szomjúságuk kielégítésére messziről érkeztek, hogy Jézussal találkozhassanak” – nyilatkozta evvel kapcsolatban, a Világiak Pápai Tanácsa részéről Francis Kohn atya a ZENIT hírügynökségnek.

Ökumenikus püspöki találkozó

2004. november 23. és december 1. között Konstantinápolyban tartották a Fokoláre Mozgalom

CN (3)

püspök barátainak 23. találkozóját. A tizennyolc országból érkezett, több mint negyven különböző keleti szertartású, ortodox, szír-ortodox, örmény-apostoli, anglikán, evangélikus, és különböző katolikus szertartású püspökök testvéri közösségekben töltött programjában szerepelt többek között találkozás I. Bartolomeiosz ökumenikus pátriárkával, a Konstantinápolyi Mésrob Örmény Apostoli Pátriárkával és Filüksinos Yusuf Çetin Metropolitával, a törökországi Szír-ortodox Pátriárka helyettesével. A püspökök felkeresték Nicea városát, ahol csaknem 1700 évvel ezelőtt, az első ökumenikus zsinat alkalmából fogalmazták meg az azóta is közösen vallott „Hiszek egy” szövegét. Itt ünnepélyes ígéretet tettek arra, hogy megvalósítják egymás között a kölcsönös szeretet evangéliumi parancsát. „Hogy Krisztus mindig közöttünk élhessen, és a mi tanúságtételünk is hozzájárulhasson ahhoz, hogy higgyen a világ” – fogalmazott Vlk bíboros, prágai érsek. A főpapok részt vettek továbbá Szent Krizosztomosz és Nazianzi Szent Gergely ereklyéinek Konstantiná-

polyba érkezésének történelmi eseményén, valamint a Szent András apostol emléknapiján tartott hagyományos ünnepeken. A püspökök 2005-ben, Teoctist román ortodox pátriárka meghívására, Bukarestbe készülnek.

A Gen Verde Japánban

A Rishho Kosei-Kai buddhista mozgalom meghívására Tokyo, Nagasaki, Hiroshima, Osaka, Fukuoka, Nagoya, Nagano

városokban kilenc előadásra 17 ezren láthatták a Gen Verde Fokoláre Mozgalom történetét színpadon megjelenítő „Első oldalak” zenés előadását. A hatvannyolc nap végén meglepéssel állapították meg a turnét szervezők, hogy megvalósult a buddhista mozgalom elnökének, Nichiko Niwanonak a vágya, aki így fogalmazott a Gen Verde Japánba érkezésekor: Azt kívánom, hogy a turné a béke és testvériség gyümölcseit

teremje és az emberek a RKK-t és a Gen Verdét látva így kiálthassanak fel: „nézzétek, hogyan szeretitek egymást!”

Díszdoktori kitüntetés Chiara Lubichnak

2004. október 25-én a Pápai Lateráni Egyetemhez tartozó Claretianumnak (az Istennek szenteltetek Intézmények) elnöke, Santiago M. González Silva professzor Chiara Lubichnak díszdoktori ki-

tüntetést adományozott. Az indoklás szerint Chiara Lubich eredeti gondolataival és alapításaival hozzájárult az egyház karizmáinak új értelmezéséhez. A Fokoláre Mozgalom elnöke nevében Graziella De Luca

röviden felvázolta a Mozgalom lelkiségét, és ecsetelte a legutóbbi évek fejleményeit, a Szentatya meghívása nyomán kibontakozó mozgalmak közötti közösséget és a stuttgarteri „Együtt Európáért” találkozót. ■

**Egyek vagyunk mindnyájan.
Az emberiség különösen is
félretette ezt az üzenetet.
Megfeledkezni erről
az igazságról,
gyűlöletet
és háborút szít.
Van egy mondat,
ami egyszerűen
figyelmeztet:
Szeressünk
most azonnal,
és mindig – tovább.**

Dalai Láma